

Univerzita Palackého v Olomouci

Fakulta tělesné kultury

Fakulta
tělesné kultury

**VLIV MATERIÁLNÍHO ZAJIŠTĚNÍ, KVALITY SPORTOVIŠŤ A ZKUŠENOSTI
PEDAGOGŮ V TĚLESNÉ VÝCHOVĚ NA ZÁKLADNÍCH ŠKOLÁCH PRO
SLUCHOVĚ POSTIŽENÉ NA VÝSLEDKY TĚCHTO ŽÁKŮ
PŘI CELOSTÁTNÍCH SPORTOVNÍCH HRÁCH**

Bakalářská práce

Autor: Jan Penk

Studijní program: Aplikované pohybové aktivity

Vedoucí práce: Mgr. Svatava Panská

Olomouc 2024

Bibliografická identifikace

Jméno autora: Jan Penk

Název práce: Vliv materiálního zajištění, kvality sportovišť a zkušenosti pedagogů v tělesné výchově na základních školách pro sluchově postižené na výsledky těchto žáků při celostátních sportovních hrách

Vedoucí práce: Mgr. Svatava Panská

Pracoviště: Katedra aplikovaných pohybových aktivit

Rok obhajoby: 2024

Abstrakt:

Bakalářská práce zjišťuje aspekty, které mohou ovlivnit výsledky základních škol pro sluchově postižené v rámci celostátních sportovních her sluchově postiženého žactva. Zkoumá tedy materiální zajištění, kvality sportovišť a zkušenosti pedagogů v oblasti tělesné výchovy na základních školách pro sluchově postižené. Analyzuje materiální zajištění sportovišť a význam kvality prostředí pro sportovní aktivity. Teoretická část je zacílená na problematiku sluchového postižení a na specifika edukačního procesu žáků se sluchovým postižením.

Metodologie práce vychází z kvalitativního přístupu a využívá dotazníkové šetření a rozhovory s pedagogy. Výzkum se zaměřuje na žáky základních škol pro sluchově postižené. Empirická část prezentuje výsledky analýz dat a hodnotí jejich relevanci ve vztahu k celostátním sportovním hrám pro sluchově postižené.

V diskuzi jsou analyzovány klíčové faktory ovlivňující výsledky škol, včetně vlivu materiálního zajištění, kvality sportovišť a zkušenosti pedagogů. Závěr práce shrnuje zjištění a poskytuje doporučení pro praxi v oblasti tělesné výchovy pro sluchově postižené. Tato práce přispívá k lepšímu porozumění sportovnímu prostředí na školách pro sluchově postižené a perspektivu pro zlepšení výkonů při celostátních sportovních hrách sluchově postiženého žactva.

Klíčová slova:

Sluch, sluchové postižení, tělesná výchova, školy pro sluchově postižené, celostátní sportovní hry sluchově postiženého žactva.

Souhlasím s půjčováním práce v rámci knihovnických služeb.

Bibliographical identification

Author: Jan Penk
Title: The influence of material provision, quality of sports venues and the experience of teachers in physical education in primary schools for the hearing impaired on the performance of these pupils in national sports games
Supervisor: Mgr. Svatava Panská
Department: Department of Adapted Physical Activities
Year: 2024

Abstract:

This bachelor's thesis investigates aspects that may affect the performance of primary school children with hearing impairment in the National Sports Games for Hearing Impaired Pupils. It examines the material provision, the quality of sports venues and the experience of teachers in physical education in primary schools for the hearing impaired. It analyses the material provision of sports venues and the importance of the quality of the environment for sports activities. The theoretical part focuses on the issue of hearing impairment and the specifics of the educational process of pupils with hearing impairment.

The methodology of the work is based on a qualitative approach, using questionnaire surveys and interviews with teachers. The research focuses on pupils of primary schools for the hearing impaired. The empirical part presents the results of the data analysis and assesses their relevance in relation to the national sports games for the hearing impaired.

In discussion key factors influencing school performance are analysed, including the impact of material provision, quality of sports venues and teachers' experience. This paper summarises the findings and provides recommendations for practice in the field of physical education for the hearing impaired. This thesis helps to provide a better understanding of the sporting environment in schools for hearing impaired pupils and a perspective for improving their performance in national sports games.

Keywords:

Hearing, hearing impairment, physical education, schools for the hearing impaired, national sports games for hearing impaired pupils.

I agree the thesis paper to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem tuto práci zpracoval samostatně pod vedením Mgr. Svatavy Panské, uvedl jsem všechny použité literární a odborné zdroje a dodržoval zásady vědecké etiky.

V Praze dne 24. června 2024

.....

Velice děkuji Mgr. Svatavě Panské za podnětné vedení, cenné rady a připomínky, které mi poskytla při zpracování této bakalářské práce. Rovněž děkuji pedagogům tělesné výchovy základních škol pro sluchově postižené za ochotu při realizaci anketního šetření.

OBSAH

Úvod.....	8
1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ	9
1.1 Sluchové postižení.....	9
1.1.1 Sluchové vady podle místa postižení	10
1.1.2 Sluchové vady podle doby vzniku	11
1.1.3 Sluchové vady podle stupně sluchové vady	12
2 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SLUCHOVÝM POSTIŽENÍM	14
2.1 Přístupy ve vzdělávání.....	14
2.1.1 Základní školy pro sluchově postižené	15
2.1.2 Komunikace osob se sluchovým postižením	16
2.1.3 Komunikační přístupy na školách pro sluchově postižené	17
3 TĚLESNÁ VÝCHOVA ŽÁKŮ SE SLUCHOVÝM POSTIŽENÍM.....	19
3.1 Tělesná výchova žáků na ZŠ pro sluchově postižené.....	19
3.1.1 Vzdělávací program základního vzdělávání	20
3.1.2 Osobnost učitele tělesné výchovy	22
3.1.3 Sport sluchově postižených – Celostátní sportovní hry	23
4 VÝZKUMNÁ ČÁST	26
4.1 Hlavní cíle.....	26
4.2 Výzkumné otázky	26
4.3 Metodologie práce	26
4.4 Metodologie výzkumu	27
4.5 Metody sběru dat	27
4.6 Kritéria bodování výzkumu	28
4.7 Výzkumný soubor.....	29
5 VÝSLEDKY	30
5.1 Analýza zkoumaných výsledků	30
5.2 Analýza výsledků celostátních sportovních her sluchově postižených žáků v rozmezí 5 let	40

6	DISKUSE.....	46
	6.1 Doporučení pro praxi	49
7	ZÁVĚR	50
8	SOUHRN	52
9	SUMMARY	53
10	REFERENČNÍ SEZNAM.....	54
11	PŘÍLOHY	57

ÚVOD

Sluchové postižení má mnoho různých dopadů na vývoj dítěte. Toto postižení ovlivňuje jeho vzdělávání, sociální interakci i celkovou kvalitu života. Je důležité podporovat a motivovat tyto žáky k tělesným aktivitám a cvičením. Pozitivní a inkluzivní prostředí může hrát klíčovou roli v podpoře sebevědomí a úspěchů neslyšících žáků v tělesné výchově. Fyzicky zdatné děti s dobře vyvinutými motorickými schopnostmi se snadněji vyrovnávají i se svým postižením.

Pravidelný sport a pohyb mají celkově velký vliv na fyzickou zdatnost a zdraví všech dětí. Sport podporuje rozvoj motorických dovedností, koordinaci a rovnováhu. Rozvíjí duchovní i sociální aspekty osobnosti člověka odpovídající jeho individuálním a společenským zájmům. Nejvýznamnějším rysem sportu jako hry je svoboda k dobrovolné účasti a svoboda rozhodování. Díky sportu má jedinec hluboký zážitek, ale i dramatické napětí, uspokojení, zklidnění a vyrovnání. Každý, kdo se chce zúčastnit nějakého sportu, musí také dobrovolně dodržovat oficiálně přijatá pravidla. Jsou to stanovená pravidla způsobu jednání v soutěžích, ale také nepsaná pravidla sportovního chování mimo sportoviště. Sportovní soutěže se konají po celém světě a výkony zdravých či handicapovaných sportovců jsou zdrojem růstu národního sebevědomí a vlasteneckého citění.

V bakalářské práci se zaměřuji na problematiku sluchového postižení. Charakterizuji sluchové postižení v závislosti na době vzniku a míře postižení jedince. Zaměřuji se na legislativní rámec vzdělávání žáků, způsoby komunikace a na vzdělávací přístupy ve školách pro žáky se sluchovým postižením.

Tělesná výchova na školách pro sluchově postižené poskytuje pohybové vzdělání, zlepšuje zdraví a zvyšuje fyzickou kondici. V hodinách této výchovy se rozvíjejí pohybové schopnosti, dovednosti, vědomosti a charakterové vlastnosti. Důležité je vzbudit pozitivní postoj k tělesné aktivitě a nastavit u těchto žáků celoživotní pohybový režim.

Podnětem k napsání bakalářské práce byla účast na několika ročnících celostátních sportovních her sluchově postiženého žactva, ale i pomoc při organizaci letošního ročníku. Padesáté deváté sportovní hry pořádá Střední škola, základní škola a mateřská škola pro sluchově postižené v Praze – Holečkova. Zde jsem nejdříve působil jen externě jako instruktor lyžování, plavání a pohybových aktivit na školách v přírodě a od září 2023 jako učitel tělesné výchovy.

1 VYMEZENÍ ZÁKLADNÍCH POJMŮ

1.1 Sluchové postižení

V mezilidské komunikaci má sluch a zrak nezastupitelné místo. Dle některých odborníků přijímá člověk více informací sluchem než zrakově. Ucho zachycuje a zpracovává zvukové podněty neustále (Škodová & Jedlička, 2003).

Z hlediska dorozumívání má sluch pro člověka velký význam. Umožňuje styk člověka se zevním prostředím. Dojde-li nějakým způsobem k narušení nebo znemožnění sluchového vnímání, vznikne sluchová vada (porucha) a následně sluchové postižení (Daňová, 2008).

Defektologický slovník vymezuje vady a poruchy sluchu jako „... *snížení až ztráta výkonnosti sluchového analyzátoru. Jsou různého stupně, různého druhu i původu a podle toho jsou různé i jejich důsledky pro postiženého.*“ (Edelsberger, 2000, p. 378).

Označení sluchové postižení se dle Horákové týká velmi heterogenní skupiny osob. Tento termín zahrnuje osoby neslyšící, nedoslýchavé a ohluchlé. Tyto jednotlivé kategorie představují různou kvalitu a konkrétní strukturu určují další faktory (Horáková, 2012).

Hrubý uvádí, že sluchové postižení lze posuzovat z hlediska medicínského a hlediska sociokulturního. Z medicínského hlediska se každá porucha funkce sluchového orgánu hodnotí jako sluchové postižení. Vymezení kategorií funguje hlavně z funkčního hlediska, kdy podstatná je kvantita a kvalita sluchového vjemu. Druhé sociokulturní hledisko se zaměřuje na sebepochopení a sebepojetí neslyšících. Tito neslyšící odmítají být zařazováni mezi sluchově postižené. Cítí se být příslušníky jazykové a kulturní menšiny užívající svůj vlastní (znakový) jazyk (Hrubý, 1998).

Důsledkem sluchového postižení jsou komunikační a informační bariéry. Tyto překážky se v různé míře, v závislosti na stupni, typu, době vzniku sluchové vady a osobnosti člověka se sluchovým postižením promítají do procesů socializace a edukace. Základním předpokladem začlenění do společnosti je vzájemné dorozumívání, sdělování informací a mezilidská komunikace (Krahulcová, 2014).

Velké množství faktorů ovlivňuje závažnost sluchové vady. V odborné literatuře panuje nejednotnost na problematiku sluchového postižení, která vychází zejména z různých pojetí a způsobů členění sluchových vad. Klasifikace sluchových vad

se nejčastěji uvádí podle velikosti sluchové ztráty, podle místa vzniku a podle věku, kdy došlo k sluchové vadě (Daňová, 2008).

Jedlička (2003) a Horáková (2011) ve svých publikacích uvádějí tři kategorie, které považují za nejdůležitější. Klasifikace podle místa poškození sluchového aparátu, klasifikace podle doby vzniku sluchové vady a klasifikaci podle stupně sluchové vady.

1.1.1 Sluchové vady podle místa postižení

Sluchové vady podle místa vzniku postižení jsou poruchy centrální a periferní, které se dělí na převodní, percepční a smíšené.

- Převodní poruchy sluchu – narušeno je převodní ústrojí sluchového orgánu, zevní nebo střední ucho. Jedinec má narušeno slyšení hlubokých tónů, slyší hlasitou i šeptanou řeč na stejnou vzdálenost, ale intenzita slyšené řeči je menší. Nejčastější příčinou je mazová zátka ve zvukovodu, různé druhy zánětu bubínku, zvukovodu a středního ucha. Mezi další příčiny patří nádorová onemocnění a vrozené vady středouší.
- Percepční poruchy sluchu – narušen je sluchový nerv a vnitřní ucho. Jedinec obtížně slyší vysoké tóny, slyší dobře zvuky, hluky a hlasy z okolí, ale má potíže s porozuměním řeči. Příčinou mohou být komplikace v prenatálním a perinatálním období. Například sem patří stařecká nedoslýchavost, bakteriální nebo virové infekce, vrozené syndromy a vady na podkladě genetické poruchy, ušní šelest neboli tinnitus.
- Smíšené poruchy sluchu – dochází ke kombinaci převodní i percepční poruchy sluchu. Spojením těchto poruch vznikají například chronické záněty středouší a toxické postižení vnitřního ucha (Škodová & Jedlička, 2003).

Poruchy centrální postihují především podkorový a korový systém sluchových drah, kdy v mozku dochází k abnormalitám při zpracování sluchového signálu (Horáková, 2011).

Speciální kategorií jsou dědičné vady. Hrubý (1998) předkládá sdělení, že dítě se s touto vadou nemusí narodit, ale může se projevit až v dospělosti.

1.1.2 *Sluchové vady podle doby vzniku*

Lejska (2003) rozdělil sluchové vady podle doby vzniku na vrozené (hereditární) vady a získané (postnatální) vady sluchu.

Vrozené (hereditární) dělí Lejska dále na vady geneticky podmíněné a vady kongenitálně získané.

- Vady geneticky podmíněné – tyto vady vznikají z genetické dispozice, jsou tedy narušeny geny. V současné době je známo přibližně 30 genů, jako nejznámější jsou hodnoceny tzv. connexiny. Je-li jedinec nositelem pouze jednoho poškozeného genu a gen druhý je zdravý, sluchová vada se u něj nevyskytne. Pokud ale každý z rodičů předá svému dítěti tento poškozený gen, vznikne sluchová vada. Lejska mezi další příčiny uvádí onemocnění matky v těhotenství, obtížný porod, případně intoxikaci dítěte po jeho narození.
- Kongenitálně získané vady sluchu – příčinou vzniku těchto vad je onemocnění matky v prvním trimestru těhotenství infekční chorobou nebo poporodní žloutenka u dítěte.

Dle Lechty (2002) se získané (postnatální) vady sluchu objevují v průběhu porodu nebo až po něm. Tyto vady jsou označovány jako získané prelingvální a postnatální vady.

- Prelingvální vady – vrozená nebo získaná v době, kdy není ukončen základní vývoj řeči. Nedostatečně fixované řečové projevy zanikají a řeč se spontánně nerozvíjí.
- Postlingvální vady – tyto vady označují stav, kdy ke ztrátě sluchových funkcí došlo až po ukončení základního vývoje řeči. Řeč je dotčeně fixovaná, řečové projevy nezanikají (Souralová, 2005).

Profesor V. Lechta (2002, p. 142) říká, že „*když dojde ke ztrátě sluchu po dosažení věkové hranice, kdy je dostatečně upevněná, řečové projevy nezanikají, jde o tzv. postlingvální hluchotu. Obvykle se za tuto věkovou hranici pokládá dovršení 7. roku života.*“ Autor dále uvádí, že jedinec má v tomto období života dobře osvojený slovník a zafixovanou artikulaci. Přispívá k tomu i osvojené čtení a psaní, které fixují orální řeč (Lechta, 2002).

Dělení sluchových vad podle časového hlediska má význam podle Jedličky (Škodová & Jedlička, 2003) především pro volbu vhodné metody rehabilitace sluchu a řeči. U těchto vad se budou zásadně lišit postupy a způsoby intervence.

1.1.3 Sluchové vady podle stupně sluchové vady

Podle stupně sluchové vady rozdělujeme jedince se sluchovým postižením na nedoslýchavé a neslyšící. Souralová (2005) uvádí, že nedoslýchavost je částečná ztráta sluchu, kterou můžeme kompenzovat sluchadly i jinými kompenzačními pomůckami. Tyto osoby využívají ke komunikaci mluvenou řeč za podpory odezírání. Ve slyšícím prostředí se díky této podpoře orientují velice dobře. Neslyšící osoby využívají pro komunikaci z větší části vizuálně-motorické komunikační prostředky, nejčastěji znakový jazyk. U neslyšících je velice těžké vybudovat mluvený jazyk. Avšak díky neustále se zdokonalujícímu vývoji kochleárních implantátů to začíná být možné.

Stupeň sluchové vady, tedy ztráta sluchu, se rozeznává podle výpočtu z audiometrického měření, kdy se sluchová ztráta vypočítá a hodnotí v decibelech (dB) v jednotce měření hluku. Základní klasifikaci stanovila v roce 1980 World Health Organization (WHO).

Tabulka 1. Klasifikace sluchových vad podle WHO z roku 1980

Stupeň	Velikost ztráty sluchu	Název kategorie
0	0–25 dB	normální sluch
1	26–40 dB	lehké postižení sluchu
2	41–60 dB	středně těžké postižení sluchu
3	61–80 dB	těžké postižení sluchu
4	81 a více dB	velmi těžké postižení sluchu včetně hluchoty

Odstupňování sluchové vady se u různých odborníků liší, dělení vady sluchu podle Jedličky (Škodová & Jedlička, 2003).

Tabulka 2. Klasifikace stupňů sluchového postižení podle Jedličky

Stupeň	Velikost ztráty sluchu	Název kategorie
1	20–40 dB	lehká nedoslýchavost
2	40–60 dB	středně těžká nedoslýchavost
3	60–80 dB	těžká nedoslýchavost
4	nad 80 dB	praktická hluchota
5	při žádném zvukovém jevu	úplná hluchota

Jedlička (2003) uvádí, že osoby s lehkou nedoslýchavostí nemají při příznivých podmínkách problém v komunikaci. Obtížněji se jim komunikuje v hluku, při poslechu televize a poslechu více lidí najednou. U středně těžké nedoslýchavosti je již zapotřebí korekce, kdy osoby s touto mírou postižení sluchu rozumí jen v absolutním tichu. Zbývající stupně sluchových vad potřebují kompenzovat ztrátu sluchu sluchadlem a odezíráním. Hluchota úplná již sluchadlem korigovat nelze.

2 VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SLUCHOVÝM POSTIŽENÍM

Výchovně vzdělávací proces sluchově postižených má podle Pospíšilové (2023) maximálně rozvíjet všechny stránky osobnosti jedinců se sluchovým postižením a úspěšně je socializovat. Při této péči je velice důležité kvalifikovat sluchové vady jako takové a uvědomit si jejich rozmanitost. Nejdůležitějším aspektem pro dobře zvolenou formu výchovně-vzdělávacího procesu je stupeň sluchové vady. Výchovou a vzděláváním se v České republice zabývá školský zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání. Tento zákon obsahuje zásady a cíle vzdělávání, charakteristiky vzdělávacích programů a vzdělávacích soustav. Paragraf 16 odstavec 9 školského zákona zahrnuje vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami (Pospíšilová, 2023).

Za žáky se speciálně vzdělávacími potřebami jsou považováni „*děti, žáci a studenti s mentálním tělesným, zrakovým nebo sluchovým postižením, závažnými vadami řeči, závažnými vývojovými poruchami učení, závažnými vývojovými poruchami chování, souběžným postižením více vadami nebo autismem*“ (zákon č. 561/2004 Sb.). Na základě doporučení školského poradenského zařízení lze žáka do takto zřízené školy nebo skupiny zařadit. Ve vyhlášce č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných jsou uvedeny podmínky a možnosti vzdělávání žáků se sluchovým postižením. Tato vyhláška stanovuje podpůrná opatření, postupy pro jejich realizaci a náplň práce asistenta pedagoga (vyhláška č. 27/2016 Sb.).

2.1 Přístupy ve vzdělávání

V České republice definuje státní úroveň vzdělávání Rámcově vzdělávací program zakotvený v zákoně č. 561/2004 Sb. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy schválilo tyto nové principy pro vzdělávání žáků v roce 2004. Rámcově vzdělávací program vymezují pak jednotlivé etapy předškolního, základního a středního vzdělávání. Rámcově vzdělávací program pro základní vzdělávání (RVP ZV) je „*kurikulární dokument, který vymezuje představy státu o zaměření, obsahu a výsledcích základního vzdělávání. Je programem, který stanovuje prostor, kde se škola (učitelé) budou pohybovat při realizaci základního vzdělávání*“ (Bartoňová & Vítková, 2006, p. 16, in Komorná, 2008, p. 22).

Tento dokument je východiskem pro tvorbu dalších školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání (Komorná, 2008).

2.1.1 Základní školy pro sluchově postižené

V roce 1991 skončilo dřívější rozdělení škol na školy pro žáky neslyšící, pro žáky se zbytky sluchu a pro žáky nedoslýchavé. Tyto školy (mateřské, základní a střední) byly od tohoto roku označovány jako školy pro sluchově postižené. Jak uvádí Horáková (2012) tato změna se netýkala pouze upravené terminologie. Umožňovala akceptování individuálních rozdílů a lehčí aplikaci výchovně vzdělávacích metod (Horáková, 2012). Zařazení dětí do škol bývá v pravomoci ředitele školy a rodičů žáka na základě návrhu speciálně pedagogického centra (SPC) pro sluchově postižené. Každá škola pro žáky se sluchovým postižením si individuálně tvoří vzdělávací programy. Výhodiskem pro tvorbu tzv. školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) je rámcově vzdělávací program pro základní vzdělání (RVP ZV). Příprava ŠVP ZV je v kompetenci dané školy a za tvorbu zodpovídá ředitel. Vzdělávací program je přizpůsoben speciálním vzdělávacím potřebám žáků se sluchovým postižením (Komorná, 2008).

Základní školy pro sluchově postižené využívají ustanovení § 46 odst. 3 školského zákona, kde se uvádí, že základní vzdělání pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona, se vzdělávají ve třídách nebo školách s upraveným vzdělávacím programem. Učivo může být na základních školách rozloženo do deseti ročníků. První stupeň je tvořen 1. – 6. ročníkem a druhý stupeň 7. – 10. ročníkem. Počet žáků ve třídě je omezen minimálním počtem 6 žáků a maximálním počtem 14 žáků. V odůvodněných případech lze vzdělávat i žáky s jiným znevýhodněním, počet těchto žáků nesmí přesáhnout jednu čtvrtinu nejvyššího počtu žáků (Pospíšilová, 2023).

Ve výuce na školách pro žáky se sluchovým postižením je kladen důraz na individuální přístup a maximální využití vizuálních pomůcek. Během výuky se používají speciální metody, postupy, formy a prostředky vzdělávání, kompenzační, rehabilitační a učební pomůcky, speciální učebnice a didaktické materiály. Povinností školy je zařadit předměty speciálně pedagogické péče kam patří individuální logopedická péče, znakový jazyk, řečová výchova či komunikační dovednosti. V pravomoci školy je možnost otevřít přípravnou třídu, kde se prohlubuje připravenost na povinné vzdělávání (Horáková, 2012).

2.1.2 *Komunikace osob se sluchovým postižením*

Komunikace osob se sluchovým postižením vychází ze zákona č. 384/2008 Sb., o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob. Tento zákon změnil zákon č. 155/1998 Sb., o znakové řeči, který se touto problematikou do této doby zabýval. Osoby se sluchovým postižením definuje nový zákon jako *„osoby, které neslyší od narození, nebo ztratily sluch před rozvinutím mluvené řeči, nebo osoby s úplnou či praktickou hluchotou, které ztratily sluch po rozvinutí mluvené řeči, a osoby těžce nedoslýchavé, u nichž rozsah a charakter sluchového postižení neumožňuje plnohodnotně porozumět mluvené řeči sluchem.“* (zákon č. 384/2008 Sb., o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob). Dále jsou v tomto zákoně vyjmenovány komunikační systémy, které používají osoby se sluchovým postižením a osoby hluchoslepe.

Jako první komunikační systém je uveden **český znakový jazyk**, který je v současné době definován v úplném znění vyhlášky č. 423/2008 Sb., *„jako přirozený a plnohodnotný komunikační systém tvořený specifickými vizuálně-pohybovými prostředky, tj. tvary rukou, jejich postavení a pohyby, mimikou, pozicemi hlavy a horní části trupu. Český znakový jazyk má základní atributy jazyka, tj. znakovost, systémovost, dvojitě členění, produktivnost, svébytnost a historický rozměr, a také ustálen po stránce lexikální a gramatické“* (Horáková, 2012, p. 55). Znakový jazyk se od mluveného jazyka odlišuje způsobem přenosu materiálního nositele znaku a typem kanálu. Mluvený jazyk se mluví a slyší, znakový jazyk se vidí a ukazuje. Mluvený jazyk tedy využívá audio-orálního kanálu, komunikace neslyšících se odehrává primárně ve vizuálně-motorickém kanálu. Znakový jazyk není založen na zvuku, ale na tvaru a pohybu rukou a není vnímán sluchem, ale zrakem (Macurová, 2008).

Znakovanou češtinu charakterizuje Hrubý (1998) jako umělý systém komunikace, který vymysleli slyšící pro komunikaci s neslyšícími. Znakovaná čeština je podle něho založená na tom, že se ústy vyslovuje česká věta. Pod jednotlivá slova ve větě se podsouvají znaky, půjčené ze slovníku českého znakového jazyka. Podle Kotvové & Komorné (2008) je znakovaná čeština umělý jazykový systém doprovázen znaky. Jeho projev v českém jazyce je artikulován s hlasem nebo bezhlasně. Každému českému slovu odpovídá znak, který je ve větší míře převzat z trvalého slovníku českého znakového jazyka. Tento komunikační systém *„nevyužívá specifické struktury, gramatiku ani nemanuální složky českého znakového jazyka. To znamená, že jedinou gramatiku, kterou*

v tomto systému nalezneme, je gramatika českého jazyka. Ta je však vyjádřena zejména orálně, zachytit ji můžeme hlavně odezíráním“ (Kotvová & Komorná, 2008, p. 13).

Prstovou abecedu nazývanou též daktylní abeceda, daktylní řeč nebo prstnice, popisuje Krahulcová (2014, p. 251) jako „*slovní vizuálně motorickou komunikační formu, při které se využívá různých poloh a postavení prstů k vyjádření písmen. Prstová abeceda vyjadřuje jednotlivá písmena polohami a tvarem prstů, z nichž se syntetickým a sukcesivním postupem tvoří slova stejně, jako se hlásky spojují do slov v mluvené řeči.*“ Prstová abeceda je využívána především k odhláskování cizích slov a odborných termínů. Tato abeceda může mít jednoruční i dvojruční vyjádření. V jednotlivých státech se prstové abecedy stejně jako znakové jazyky odlišují (Horáková, 2011).

Podle Muknšnáblové (2014) je prstová abeceda používána jako doplňková metoda, například k prezentaci jmen nebo názvů. Zákon č. 155/1998 Sb., ji uznává za oficiální komunikační prostředek k výuce neslyšících.

Odezírání se osoby se sluchovým postižením musí postupně učit. Odezírání ze rtů řečníka je náročným a složitým dorozumívacím způsobem. Jedná se o vizualizaci mluvené řeči, kdy mluvící musí správně artikulovat. Neslyšící sleduje ústa mluvícího a odhaduje obsah jeho sdělení (Muknšnáblová, 2014).

Mezi další komunikační systémy patří vizualizace mluvené češtiny, písemný záznam mluvené řeči, Lormova abeceda, daktylografika, Braillovo písmo, taktilní odezírání a vibrační metoda Tadoma.

2.1.3 Komunikační přístupy na školách pro sluchově postižené

Základní školy pro sluchově postižené v České republice se odlišují rozdílnými vzdělávacími přístupy ve vzdělávání. Vypracované školní vzdělávací programy pro základní vzdělání jsou podpořené bilingválním, totálním či orálním přístupem. Mezi základní školy s bilingválním přístupem ve vzdělávání patří Brno, Hradec Králové, Praha – Holečkova a Praha – Výmolova. Škola v Českých Budějovicích využívá jen některé prvky bilingválního přístupu. Tento bilingvální přístup ve vzdělávání představuje spolupráci slyšícího a neslyšícího pedagoga/asistenta. Během vzdělávacího procesu probíhá přenos informací ve znakovém jazyce neslyšících a mluveném jazyce majoritní společnosti (Mizerová, 2016).

Hlavním cílem orální metody je podle Hrubého (1998) vybudovat u dítěte mluvenou řeč – naučit neslyšící dítě mluvit. Orální přístup je využíván především u dětí

se zbytky sluchu. Metoda je vhodná i u jedinců, kdy je sluchová ztráta kompenzovaná sluchadly nebo kochleárním implantátem (Horáková, 2012). Orální metodu ve výuce a vzdělávání svých žáků uplatňuje Gymnázium, základní a mateřská škola pro sluchově postižené v Ječné ulici. Druhou školou je Základní a mateřská škola pro sluchově postižené v Ivančicích (Komorná, 2008).

Totální komunikaci definuje Krahulcová (2014, p. 43) jako „*komplexní komunikační systém, který v sobě spojuje všechny komunikační formy (akustické, vizuální, neslovní, manuální atd.) k dosažení účinného a obousměrného dorozumívání se sluchově postiženými a mezi nimi navzájem.*“ Horáková představuje tento přístup jako komplex manuálních a orálních způsobů komunikace. Dítěti se sluchovým postižením zajistí přístup k informacím, které ho mohou dále harmonicky rozvíjet (Horáková, 2012). Mezi školy používají totální komunikaci při vzdělávání a výchově žáků se sluchovým postižením patří školy v Kyjově, Olomouci, Liberci, Ostravě, Plzni a Valašském Meziříčí (Komorná, 2008).

3 TĚLESNÁ VÝCHOVA ŽÁKŮ SE SLUCHOVÝM POSTIŽENÍM

Sluchově postižené děti mají podle Souralové „dobré předpoklady pro rozvoj fyzických schopností a mohou se uplatnit ve všech oblastech tělesné výchovy a sportu, které nejsou přímo závislé na dobré funkci sluchu“ (Souralová, 2005, p. 65). Tělesná výchova má ve školách pro žáky se sluchovým postižením obecné a speciální úkoly. Obecné úkoly se shodují s východiskem tělesné výchovy na běžných školách - harmonicky rozvíjet tělesný a fyzický vývoj schopností přiměřenou pohybovou aktivitou, tělesným cvičením a sportem. Mezi speciální úkoly patří rozvíjení správné dechové činnosti spojené s rytmickou výchovou. Obecně se zaměřují se na pohybovou koordinaci při běžných tělesných cvičeních a sportech. Z hlediska vad sluchu jsou nevhodnějšími typy sportů sporty prováděné individuálně a sporty zaměřené na výkony. Jde například o lehkou atletiku, gymnastiku, plavání a lyžování. Dále jsou preferovány sporty jako tenis a odbíjená, kdy sportovci jsou postaveni k soupeři čelem (Souralová, 2005).

Vzdělávání žáků se sluchovým postižením v tělesné výchově je specifické. Pro správné nastavení edukačního procesu je nutné řídit se správně nastavenými podmínkami, zásadami a metodami.

3.1 Tělesná výchova žáků na ZŠ pro sluchově postižené

Nejvhodnější jsou pro žáky metody, které se zaměřují na ukázky, které jsou nejdůležitější při vytváření pohybu. Primární je zde i metoda pozorování, která se musí u žáků rozvíjet a postupně organizovat. Má vést žáky se sluchovým postižením ke vzájemné kontrole, sebekontrolě, sebekritice a k sebezdokonalování. Mezi další metody zařazuje Panská (2013) metodu napodobování, založenou na vnímání zrakem, jako kompenzaci sluchové percepce. Pro zafixování a zautomatizování některých cviků se využívá metoda opakování. Zásadní je správně vysvětlit pohybovou činnost a metodicky postupovat od jednoduchých činností k činnostem náročnějším.

Přehled didaktických zásad práce s žákem se sluchovým postižením dle Půstové:

- Před cvičením je nutné dětem zkontrolovat sluchadlo.
- Mluvit na děti za optimálních podmínek pro sluchově postižené.
- Před každým cvičením stručně a zřetelně vysvětlit, co se bude dělat.
- Mluvit na děti v krátkých větách.

- Vysvětlení doplnit názornou ukázkou.
- Při cvičení využít zvukových, popřípadě světelných signálů.
- Uvědomit si, s jakými novými pojmy budeme dítě seznamovat.
- Nových pojmů používat střídmě.
- Během cvičení nový pojem opakovat.
- Dbát na vzdálenost a směr, ze kterého na dítě mluvíme.
- Ověřit si, zda dítě našemu pokynu porozumělo.
- Každou činnost přiměřeně slovně doprovázet.
- Dbát na celkovou bezpečnost dětí (Půstová, 1997, p. 11).

3.1.1 *Vzdělávací program základního vzdělávání*

Obsah vzdělávání RVP ZV je rozdělen do devíti povinných vzdělávacích oblastí. Tyto oblasti jsou tvořeny jedním nebo více obsahově podobnými obory:

- **Jazyk a jazyková komunikace** (Český jazyk a literatura, cizí jazyk);
- **Matematika a její aplikace;**
- **Informační a komunikační technologie;**
- **Člověk a jeho svět** (Město, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody, Člověk a jeho zdraví);
- **Člověk a společnost** (Dějepis, Výchova k občanství);
- **Člověk a příroda** (Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis);
- **Umění a kultura** (Hudební a Výtvarná výchova);
- **Člověk a zdraví** (Výchova ke zdraví, Tělesná výchova);
- **Člověk a svět práce;**
- **doplňující vzdělávací obory** (další cizí jazyk a Dramatická výchova) (Komorná, 2008).

Tělesná výchova spadá do vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Dle RVP ZV přináší základní podněty, které pozitivně ovlivňují zdraví žáků. Žáci se s nimi seznamují, učí se je využívat ve svém životě. V této oblasti směřuje vzdělávání především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti. Chránili své zdraví, pochopili jeho hodnotu i hloubku problémů spojených s nemocí nebo jiným poškozením zdraví.

Cílem tělesné výchovy je dosáhnout pohybového vzdělání, které žáky vede od spontánních pohybových činností k řízené a výběrové činnosti. Tato výchova

umožňuje žákům poznat vlastní pohybové možnosti a zájmy. Vyzdvihuje účinky konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a sociální pohodu. Předpokladem pro osvojování pohybových dovedností v základním vzdělávání bývá prožitek z pohybu a z komunikace při pohybu. Dobré zvládnutí pohybové dovednosti kvalitu jeho prožitku ještě více umocňuje. Důležitým prvkem je motivační hodnocení žáků. Toto hodnocení by mělo vycházet ze somatotypu žáka, jeho genetických dispozic či aktuálního zdravotního stavu. Hodnocení pak může odpovídat osobním výkonům každého žáka. Tělesná výchova dále rozvíjí a utváří klíčové kompetence, které vedou žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot;
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů;
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí;
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje;
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví;
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy, se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.;
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.;
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí;

- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci (<https://www.npi.cz/ramcove-vzdelavaci-programy-zakladni-vzdelavani>).

3.1.2 Osobnost učitele tělesné výchovy

Ve vzdělávacím procesu je základním činitelem i osobnost učitele. Profesionálně kvalifikovaný pedagogický pracovník je spoluodpovědný za přípravu, řízení, organizaci a výsledky vzdělávání (Průcha, 2003).

K úspěšnému výkonu povolání učitele se předpokládá kladný vztah k dětem. Z pohledu psychologie se jedná o specifickou a hodnotovou kategorii se schopností empatie a porozumění mladším jedincům. Obecně lze konstatovat, že pozitivní vztah k dětem se pouze z knih nevytvoří. Kontakt a komunikace se žáky by měl pedagoga uspokojovat také emocionálně. Častým pravidlem je, že úspěšní učitelé pracovali s dětmi ještě před studiem na vysoké škole. Jedním z hlavních motivů, které ovlivňují výběr profese, je zájem o sport a tělesné aktivity. Tato zájmová orientace nemusí být vždy rozhodující, je však velice důležitá pro úspěšnost učitelé profese (Rychtecký & Fialová, 2004).

Osobnost učitele je podle Panské (2013) daná hodnotovou orientací, pedagogickým vybavením, motivací, psychickými i fyzickými vlastnostmi. U žáků se sluchovým postižením je v některých případech učení se pohybovým dovednostem a návykům problematické. Pro učitele to může znamenat větší míru modifikovaných postojů, které musí do edukačního procesu zařazovat. Větší míra individuální činnosti se žáky je dána malým počtem žáků ve třídě. Není to vždy bohužel výhodou, stejně tak jako odlišnost fyzických dispozic a možnosti žáků u dané třídy. Učitel musí vždy hodinu tělesné výchovy přizpůsobit specifickým potřebám žáka. Pro úspěšnou práci učitele v hodinách tělesné výchovy je dobrá znalost znakového jazyka. Prostřednictvím tohoto komunikačního kanálu pedagog rozumí a chápe komunikaci potřeby žáků se sluchovým postižením. Usměřuje tak jejich chování, názory, hodnoty a náhled na život.

3.1.3 Sport sluchově postižených – Celostátní sportovní hry

Celostátní sportovní hry sluchově postiženého žactva (CSH SPŽ) vznikly v roce 1964 jako atletické utkání tří škol pro sluchově postižené. Podnět k setkání dali pedagogové školy z Valašského Meziříčí, Ivančic a ze Svatého Kopečku u Olomouce. Do této doby nebylo zaznamenáno žádné srovnání sportovních výsledků škol pro sluchově postižené. Další ročník se uskutečnil v Praze při celostátní spartakiádě za účasti 13 škol z celé republiky (Panská, 2013).

Na vzniku Celostátních sportovních her má velký podíl Jan Kratochvíl ze školy pro sluchově postižené v Ivančicích. Tento sportovec, učitel a později i ředitel této školy, pomáhal Cvičitelské radě v roce 1965 sestavit první propozice k sportovním hrám. Propozice vycházely z atletického trojutkání moravských škol z roku 1964. Cvičitelská rada na podkladě tohoto návrhu přidala ke III. spartakiádě atletické závody, malou kopanou chlapců a házenou dívek – neslyšících. Do této doby se o úrovni tělesné výchovy a sportu na školách pro sluchově postižené prakticky vůbec nic nevědělo. Chyběl kontakt mezi školami a vzájemná výměna zkušeností. Tento čin zahájil zkvalitnění tělesné výchovy a upevnění její činnosti ve vzdělávacím procesu. Děti prohlubovaly své zájmy nejen ve škole, ale i v mimoškolních kroužcích zaměřených na lehkou atletiku. Žáci začali závodit, systematicky trénovat a také se zapojovat do sportovních soutěží slyšících vrstevníků.

Na podzim roku 1965 se sešla Cvičitelská rada k zhodnocení výsledku celostátní spartakiády a sportovních soutěží. Na tomto setkání se rozhodlo o dalším osudu her a vývoji sportu ve školách. Byl jednomyslně přijat návrh, aby se tyto hry konaly celostátně a pravidelně jako Celostátní sportovní hry sluchově postiženého žactva (CSH SPŽ).

Pořadatelem sportovních her byl v jejich počátcích Svaz invalidů ČSR, který zajišťoval finanční a materiální podporu. Ministerstvo školství zastřešovalo tuto akci a napomáhalo k realizaci her. Sportovní hry v roce 1965 byly sestaveny z atletických závodů. Atletické závody zůstaly součástí soutěže po celou dobu trvání celostátních sportovních her. Na začátku her probíhal hod míčkem, který se pak změnil na vrh koulí o váze 3 kg, postupně se prodlužovaly i běhy: 50 m, 60 m dále 300 m až po dnešních 800 m u dívek. Chlapci soutěžili ve vrhu koulí o váze 4 kg, v běhu na 60 m a dále vytrvalostní běhy na 500 m až po 1500 m v současné době. Zůstal skok do výšky i dálky u chlapců i dívek. Mezi další sporty patřila malá kopaná a házená dívek. V prvních hrách

dominovaly hlavně moravské školy, kdy se na prvním místě umístil Svatý Kopeček u Olomouce. Na druhém místě se umístila škola z Ivančic a třetí skončila Kremnica. V těchto hrách byli zařazeni ještě slyšící žáci. V dalším roce, kdy se hry konaly ve škole v Ivančicích, se těchto her zúčastnili už jen neslyšící žáci. Ke sportovním disciplínám byl přidán i stolní tenis (Kratochvíl, 1995).

Účastnické školy celostátních sportovních her sluchově postižených žáků:

1. **České školy:** Praha Ječná, Praha Výmolova, Praha Holečkova, Liberec, Plzeň, Hořičky, později Hradec Králové, České Budějovice, Vodňany (do roku 1998).
2. **Moravské školy:** Kopeček u Olomouce, později Olomouc, Valašské Meziříčí, Brno, Ivančice, Kyjov, Ostrava (od roku 1982)
3. **Slovenské školy:** Bratislava – Drotárska pak Hroboňova, Bratislava – Hrdličkova, Levoča, Kremnica, Prešov, Lučenec.

Ve stolním tenise hráli v týmu dva chlapci a jedna dívka. Stolní tenis byl změněn na branný závod, kdy každá škola mohla vyslat své dva soutěžní týmy. V týmu pro branný závod byli dva chlapci a jedna dívka. V současné době je zařazeno místo branného závodu plavání jako soutěž jednotlivců a štafet. Postupně docházelo i k dalším změnám a úpravám podmínek sportovních her. Na hrách v roce 1998 už byly pouze školy z ČR složené ze třinácti českých a moravských škol. V roce 2000 házenou dívek nahradil basketbal (Panská, 2013).

Každá škola vysílá do soutěže maximálně 16 žáků – 8 chlapců a 8 dívek. CSH SPŽ se může účastnit každý, kdo v roce konání her nemá víc než 17 let. Další podmínkou je, že reprezentanti týmu musí být žáky školy a jsou potvrzeni ředitelem vysílající školy. Účast není omezená mírou sluchové vady (Kratochvíl, 2006). Pedagogický doprovod zajišťují tři pedagogové. Školy se pravidelně střídají v pořádání CSH SPŽ. Sportovní hry řídí a podporuje organizační výbor (8 členů), který spolupracuje s pořádající školou.

V propozicích 59. celostátních sportovních her sluchově postižených žáků, jsou uvedena všeobecná a technická ustanovení (výňatek – Propozice CSH Praha Holečkova, 2024). Podmínky letošních sportovních her se tedy shodují s rokem 1998, účastnilo se pouze dvanáct škol a futsal nahradila malá kopaná. Žáci soutěžili v atletice, plavání, basketbalu a v malé kopané. Pro příklad uvádím základní ustanovení jednotlivých disciplín, podrobný přehled pravidel a organizace sportů je v příloze č. 1.

Atletika – za každou školu mohou startovat v každé disciplíně dva závodníci. Jednotlivec může startovat maximálně ve třech libovolných disciplínách a ve štafetě.

- Dívky: 60 m, 800 m, skok vysoký, skok daleký, vrh koulí 3 kg
- Chlapci: 60 m, 1500 m, skok vysoký, skok daleký, vrh koulí 4 kg
- Smíšená štafeta na 4 x 60 m (2dívky + 2 chlapci)

Plavání – Za každou školu mohou v jedné disciplíně startovat dva závodníci. Ve štafetě startují 4 závodníci (2 chlapci + 2 dívky). Soutěž bude probíhat na 4 plaveckých drahách o délce 25 m.

- Dívky: 50 m prsa, 50 m volný způsob
- Chlapci: 50 m prsa, 50 m volný způsob
- Smíšená štafeta: 4 x 50 m volný způsob

Basketbal – Soutěží se podle pravidel basketbalu a podle směrnic uvedeného rozpisu. Na soupisce je uvedeno max. 8 dívek. Utkání se skládá ze dvou poločasů po 8 minutách hrubého času.

Malá kopaná – Soutěží se podle pravidel malé kopané. Na soupisce je uvedeno max. 8 chlapců. Pokud škola nesoutěží v basketbalu, mohou se malé kopané účastnit i dívky a doplnit chlapecký tým.

V propozicích jsou uvedena podrobná pravidla těchto míčových sportů. Pravidla přesně vymezují organizaci soutěže, hrací systémy, vylosování, kritéria pro postup a určení pořadí ve finálových skupinách. Stejně jako v atletice a plavání jsou uvedeny i ceny za dosažené výkony – diplom, pohár, medaile (Propozice CSH Praha Holečkova, 2024).

4 VÝZKUMNÁ ČÁST

Touto prací bych rád poskytl informace, které by mohly být využity k vylepšení podmínek a možností pro žáky se sluchovým postižením v oblasti tělesné výchovy na školách.

4.1 Hlavní cíle

Hlavním cílem práce je zjistit, jak materiální zajištění škol, úroveň sportovišť a zkušenosti pedagogů v tělesné výchově společně nebo individuálně ovlivňují výsledky žáků se sluchovým postižením v rámci celostátních sportovních her.

Parciálním cílem je komparace výsledků posledních pěti let konání Celostátních sportovních her sluchově postižených žáků.

4.2 Výzkumné otázky

V práci byly stanoveny výzkumné otázky:

VO 1. Existuje pozitivní korelace mezi úrovní sportovního materiálního zajištění a podmínkami dostupných sportovišť na celkové výsledky jednotlivých škol celostátních sportovních her sluchově postižených žáků?

VO 2. Ovlivňuje délka praxe a odbornost pedagogů na základních školách pro sluchově postižené tuto školní soutěž?

VO 3. Lze pozorovat vliv intenzivní sportovní přípravy žáků na školách pro sluchově postižené na celkové výsledky při celostátních hrách?

VO 4. Ovlivňují počty žáků na základních školách pro sluchově postižené výsledky celostátních sportovních her sluchově postižených žáků?

4.3 Metodologie práce

Teoretická část bakalářské práce byla zpracovaná na základě informací nalezených v odborné literatuře. Využité odborné publikace obsahovaly informace o sluchovém postižení a vzdělávání těchto žáků na základních školách pro žáky se sluchovým postižením. Další kapitoly obsahovaly seznam komunikačních systémů a popis vzdělávacích přístupů při edukaci těchto žáků. Na konci teoretické části jsem se zaměřil na specifika výuky tělesné výchovy, vzdělávací programy základního vzdělávání a historii CSH SPŽ.

Praktická část byla vytvořena na základě získaných souborů výsledků ankety pedagogů základních škol pro sluchově postižené. Dále tato část obsahuje získané výsledky celostátních sportovních her za posledních pět let.

4.4 Metodologie výzkumu

Pro výzkumné šetření byl zvolen kvalitativní pedagogický výzkum. „*Kvalitativní výzkum je proces hledání porozumění, je založený na různých metodologických tradicích zkoumání daného sociálního nebo lidského problému. Výzkumník vytváří komplexní, holistický obraz, analyzuje různé typy textů, informuje o názorech účastníků výzkumu a provádí zkoumání v přirozených podmínkách.*“ (Creswell in Hendl, 2005, p. 50). Výsledky kvalitativního výzkumu jsou podrobné a nabízí hlubší vhled na danou problematiku. Tyto výsledky se nedají však zobecnit na širší populaci z důvodu nižšího počtu respondentů zapojených do výzkumu (Hendl, 2005).

Na základě výzkumu byla zpracovaná empirická část práce. Mezi empirické metody patří například pedagogické pozorování, dotazník, škály, rozhovor, různé typy testů, sociometrie, Q-metodologie, sémantický diferenciál a další. Dotazník je velmi častou metodou k získávání dat v pedagogickém výzkumu. Gavora (2000) vymezuje dotazník jako způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí. Samotný dotazník je dle Gavory (2000) struktura předem připravených a pečlivě formulovaných otázek. Dotazovaná osoba odpovídá na otázky písemně. Ve stejném významu jako je dotazník se může užívat termínu anketa. Anketa je tvořena několika málo otázkami zabývající se daným tématem. Od dotazníku ji lze odlišit menším počtem dotazovaných otázek i výsledků. Za anketu se považuje takové šetření, při kterém se účastníci sami a spontánně do šetření zapojili, což se stalo i při tomto výzkumném šetření.

4.5 Metody sběru dat

K získání dat jsem zvolil metodu dotazníkového šetření formou vytvořené online ankety. V příloze č. 2 je uvedena anketa, kterou jsem sestavil na základě poznatků z teoretické části. Anketa přibližuje jednotlivá specifika výuky tělesné výchovy na základních školách pro sluchově postižené v ČR a sestavuje schéma výzkumného šetření. Výzkumný soubor v šetření představuje dvanáct učitelů tělesné výchovy žáků se sluchovým postižením. Pro vysvětlení záměru mé práce využívám osobní setkání

s pedagogy výše zmíněných škol na „Aprílové kachně“ - plavecké soutěži pořádané plzeňskou školou v dubnu. Této plavecké soutěže se zúčastnilo jedenáct škol z České republiky. Kolegy z Olomouce telefonicky kontaktuji a vysvětluji obsah mé bakalářské práce. Na základě předešlých konzultací s kolegy rozesílám e-mail ředitelům škol pro sluchově postižené s žádostí o přeposlání elektronického dotazníku učitelům tělesné výchovy na těchto školách.

Anketu jsem vytvořil za pomoci platformy Survio, což mi umožnilo efektivní prezentaci a souhrnné výsledky jednotlivých odpovědí. Touto cestou jsem získal dvanáct vyplněných anket výzkumného šetření. Jednotlivé anketní odpovědi ze škol jsem zpracoval do grafů s patřičným komentářem. Výsledky jsem následně porovnal s výsledkovými listinami Celostátních sportovních her sluchově postižených žáků v řádu pěti let zpětně.

4.6 Kritéria bodování výzkumu

Pro samotné hodnocení podmínek materiálního zajištění, kvalitu sportoviště a kompetence pedagogů tělesné výchovy ve vztahu k výsledkům celostátních sportovních her sluchově postižených žáků z posledních pěti let jsem stanovil jednoduchý klíč:

1. Vyhovuje velmi – splňuje veškeré potřeby pro výuku TV i přípravu na CSH – **4 body**
2. Vyhovuje – mírné nedostatky v materiálním zajištění v přípravě žáků – **3 body**
3. Vyhovuje málo – nespĺňuje potřeby pro výuku TV – **2 body**
4. Nevyhovuje – sportoviště, náčiní, příprava, odbornost není k dispozici – **1 bod.**

V otázkách, kde jsou pouze dvě odpovědi: ANO – **2 body**, NE – **1 bod.**

První otázka v anketě je informativní, další otázky se hodnotí bodově, nejvyšší počet získaných bodů může být 42.

Pro zkoumání stavu podmínek kapacitních, zahrnuje námi vytvořená anketa i otázky, které analyzujeme:

1. Institucionální – místní příslušnost, druh a typ školy
2. Sociální – možnost aktivního pohybu v prostorách školy před, během nebo po výuce, pořádání sportovních akcí, kroužků
3. Personální – délka praxe a vzdělání pedagogů

4.7 Výzkumný soubor

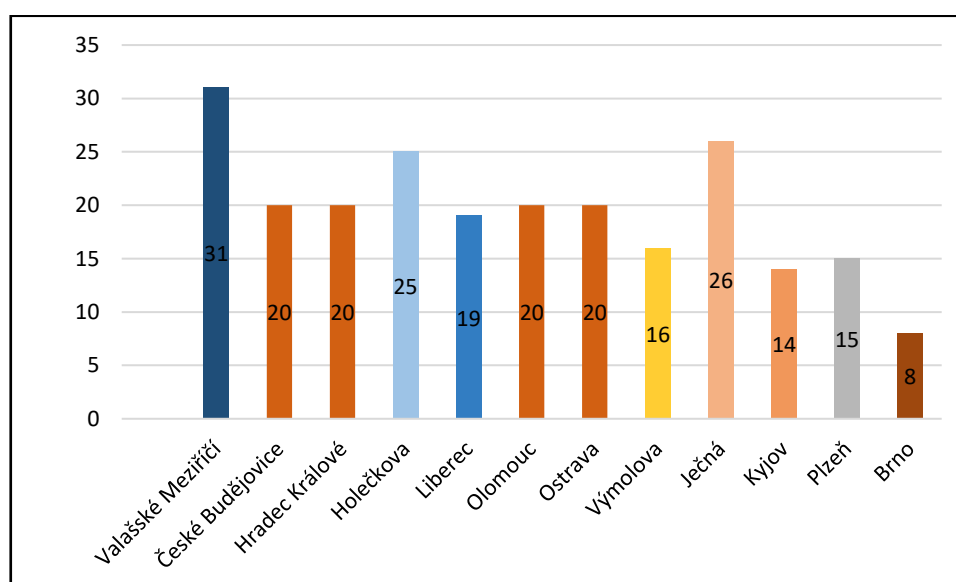
Výzkumný soubor tvořili vybraní pedagogové tělesné výchovy na prvním a druhém stupni základních škol pro sluchově postižené. Anketa byla vytvořena prostřednictvím platformy Survio. Sběr dat byl proveden v měsíci dubnu roku 2024. Bylo osloveno 12 škol z internetové databáze stránky ruce.cz. Ředitelé škol byli osloveni přes emailovou komunikaci a požádáni o přeposlání e-mailu s odkazem na anketní šetření pedagogům tělesné výchovy na jejich škole. Všichni pedagogové základních škol pro sluchově postižené odpověděli na otázky z anketního šetření. Výsledky ankety a poznatky o pedagogích jsou uvedeny v kapitole Výsledky.

5 VÝSLEDKY

5.1 Analýza zkoumaných výsledků

V následujícím textu jsou zpracovány odpovědi respondentů zjištěné prostřednictvím ankety. Jednotlivé výsledky ankety jsou znázorněny do grafů s příslušným komentářem. Na otázky v anketě odpovídali pedagogové, kteří vyučují tělesnou výchovu na základních školách pro sluchově postižené. Jsou to školy: Valašské Meziříčí, České Budějovice, Hradec Králové, Praha – Holečkova, Liberec, Olomouc, Ostrava, Praha – Výmolova, Praha – Ječná, Kyjov, Plzeň a Brno.

Otázka č. 1 Přehled tříd na ZŠ pro sluchově postižené (MŠ, ZŠ, SŠ).

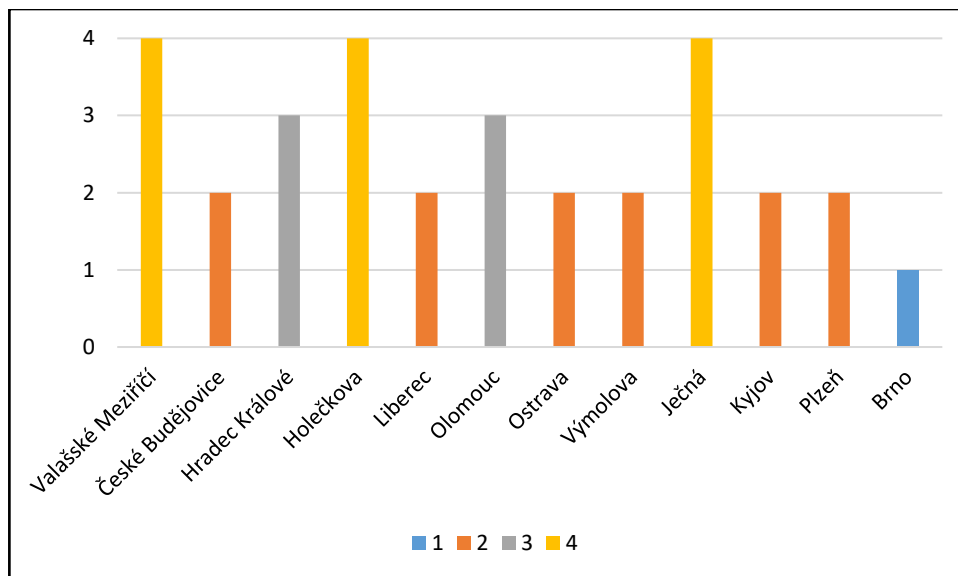
Obrázek 1 - Počet tříd na základních školách

Dle získaných dat z ankety jsou na školách pro sluchově postižené třídy střední školy, základní a mateřské školy, které nejsou zahrnuty do výzkumného vzorku. Nejvíce tříd základní a střední školy 31 tříd má škola ve Valašském Meziříčí, 19 tříd základní školy a 12 tříd střední školy. Škola Praha – Ječná má 20 tříd na základní škole a 4 třídy na střední škole. 12 tříd je na základní škole Praha – Holečkova a 10 tříd na střední škole. Škola v Českých Budějovicích má 17 základních tříd a 3 třídy střední školy. V Hradci Králové mají 16 tříd základní školy a 6 tříd střední školy. Základní škola v Olomouci má 13 tříd na základní škole a 4 třídy na střední škole. Stejný počet tříd na základní škole má škola Praha – Výmolova, na střední škole má oproti Olomouci pouze 3 třídy. Ostrava má

na základní škole 20 tříd. Brno má 6 tříd základní školy a 2 třídy střední školy. Škola v Kyjově má 12 tříd a v Plzni má základní škola tříd 13.

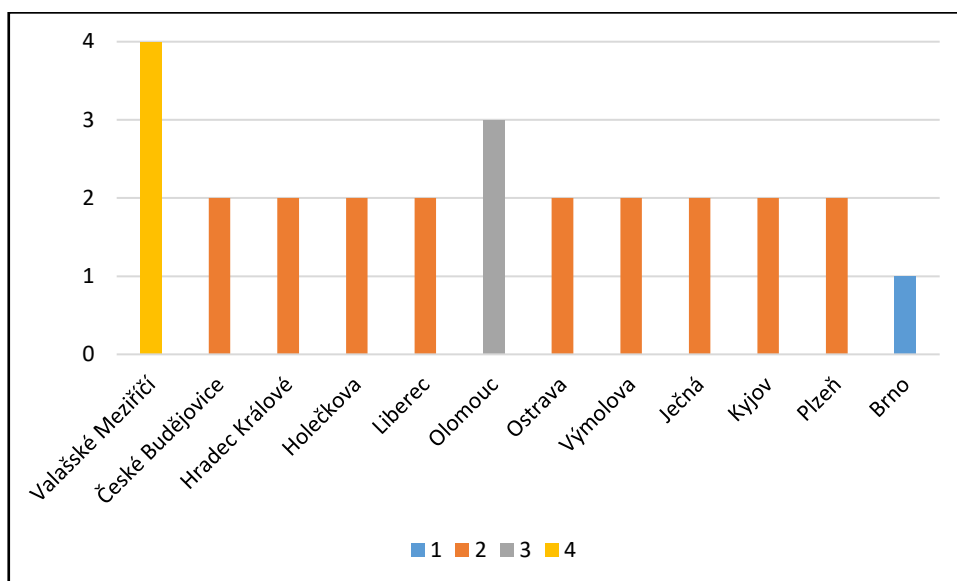
Otázka č. 2 Kolik vnitřních sportovišť využívá vaše škola pro TV?

Obrázek 2 - Využívaná vnitřní sportoviště

Jak vyplývá z této odpovědi, tak tři základní školy z Valašského Meziříčí, Olomouce a z Prahy – Ječné, mají více než tři vnitřní sportoviště. Dvě vnitřní sportoviště má základní škola v Hradci Králové, základní škola Praha – Holečkova, Liberec, Kyjov a Plzeň. České Budějovice, Ostrava a také základní škola Praha – Výmolova, mají jen jedno vnitřní sportoviště. Žádné sportoviště nemá bohužel škola z Brna.

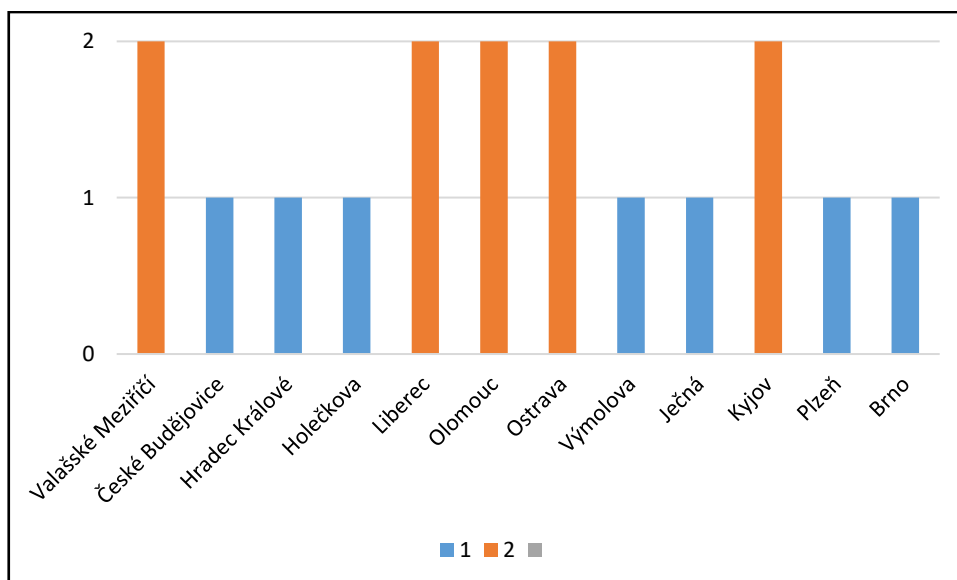
Otázka č. 3 Kolik venkovních sportovišť může vaše škola využívat pro TV?

Obrázek 3 - Využívaná venkovní sportoviště

Základní škola Valašské Meziříčí má oproti jiným školám, jediná více než tři venkovní sportoviště. Jediná základní škola, která má dvě sportoviště venku, je Olomouc. Škola v Brně nemá venkovní sportoviště, které může využívat při tělesné výchově. Devět základních škol uvedlo, že má k dispozici pouze jedno venkovní sportoviště.

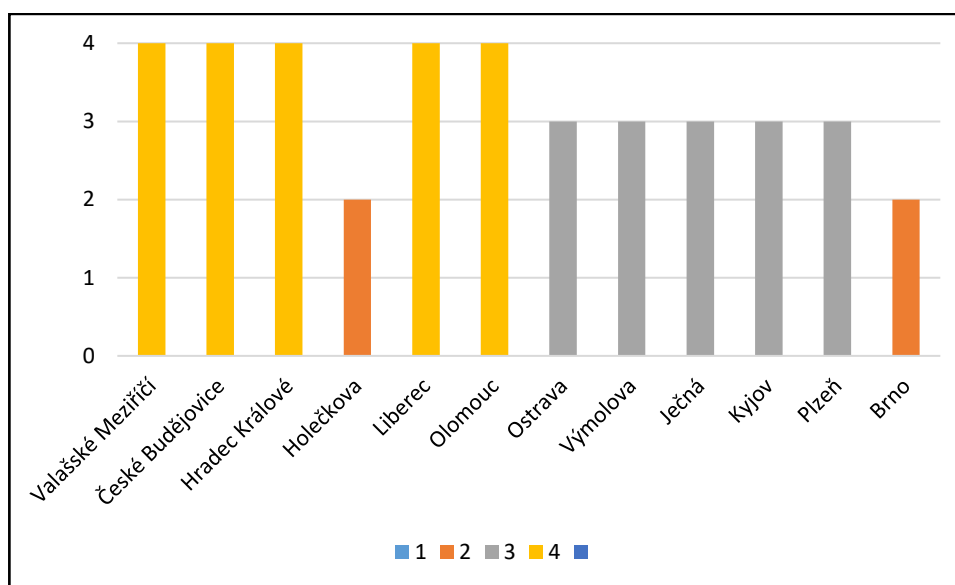
Otázka č. 4 Pro hodinu TV si mohou učitelé ve škole vybrat sportoviště.

Obrázek 4 - Výběr sportovišť

Z různých sportovišť na škole si mohou vybírat pedagogové škol z Valašského Meziříčí, Liberce, Olomouce, Ostravy a Kyjova zvolit, kde s žáky hodinu TV uskuteční. Základní školy České Budějovice, Hradec Králové, Praha – Holečkova, Praha – Výmolova, Praha – Ječná, Plzeň a Brno mají přesně určená sportoviště dle rozvrhu sportovišť, kde hodina TV proběhne. Tento výsledek se odvíjí také od počtu tříd na základní a střední škole a škole mateřské.

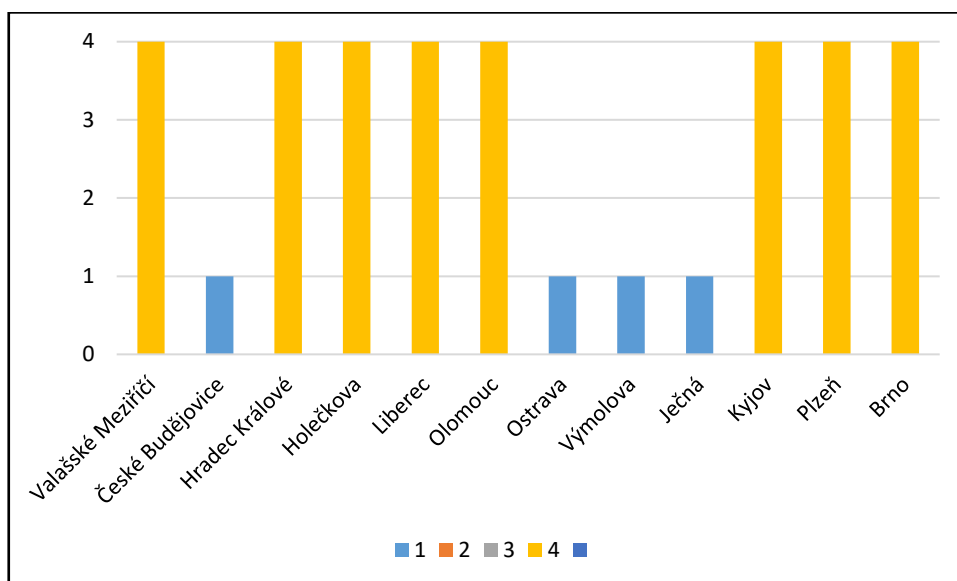
Otázka č. 5 Jak hodnotíte vybavení pomůckami pro TV ve vaší škole?

Obrázek 5 - Pomůcky na tělesnou výchovu

Vybavení na školách pomůckami pro výuku TV je na dobré úrovni. Nejlépe je na tom opět základní škola z Valašského Meziříčí dále pak i škola v Českých Budějovicích, Hradci Králové, Liberci a základní škola v Olomouci. Pedagogové ze školy Ostrava, Praha – Výmolova, Praha – Ječná, Kyjov a Plzeň hodnotí pomůcky pro hodiny tělesné výchovy jako dostatečné. Vybavené pomůcky s nedostatky pro hodiny TV jsou na škole Praha – Holečkova a v Brně.

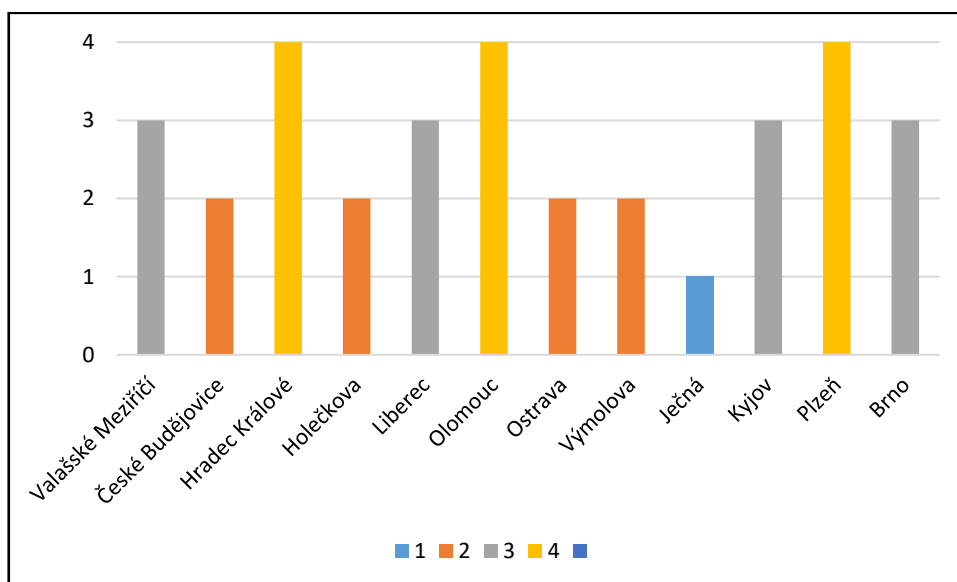
Otázka č. 6 Průběh přípravy na CSH SPŽ probíhá.

Obrázek 6 - Příprava na sportovní hry

Z výsledku je patrné, že osm základních škol pro sluchově postižené se na CSH SPŽ připravují důkladně, a to 1x týdně po celý školní rok. Pouze základní škola České Budějovice, Ostrava, Praha – Výmolova a Praha – Ječná se věnují přípravě jen ve druhém pololetí 1x týdně.

Otázka č. 7 Příprava na atletické disciplíny v rámci CSH SPŽ.

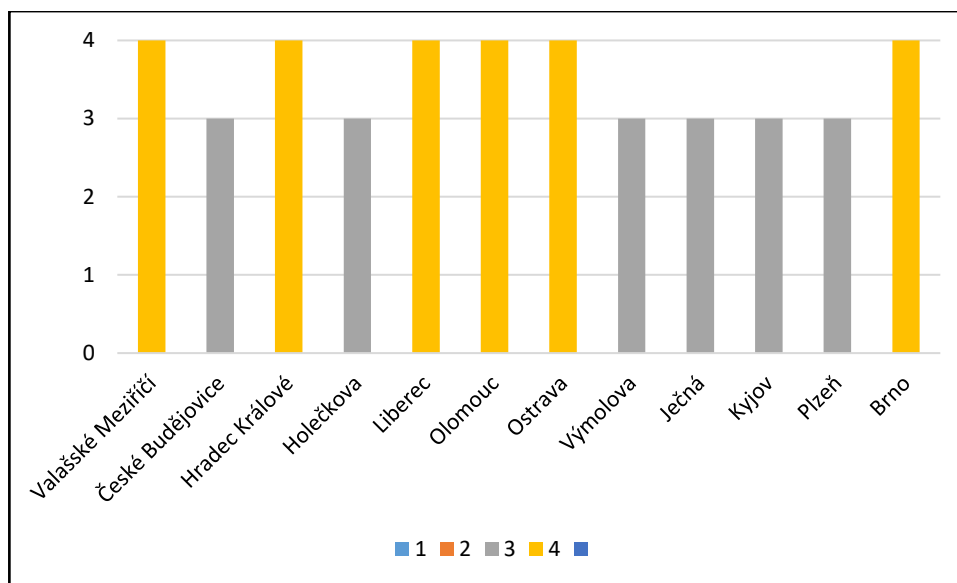

Obrázek 7 - Prostor pro atletické disciplíny

Z uvedených odpovědí vyplývá, že škola z Hradce Králové, Olomouce a Plzně mají plně vybavené školní hřiště s atletickým oválem, doskočištěm pro skok daleký a vysoký

a prostor pro vrh koulí. Pedagogové ze školy z Olomouce upřesnili svoji odpověď v anketě a připsali ke zvolené odpovědi, že v blízkosti školy využívají atletický stadion. Základní škola Valašské Meziříčí, Liberec, Kyjov uvedly, že mají školní hřiště přizpůsobené všem atletickým disciplínám. Škola z Brna doplnila odpověď na anketní otázku, že využívají pronajatý areál přizpůsobený všem atletickým disciplínám. České Budějovice, Praha – Holečkova, Ostrava a Praha – Výmolova nemají sportoviště pro všechny atletické disciplíny. Žádné atletické hřiště nemá škola Praha – Ječná.

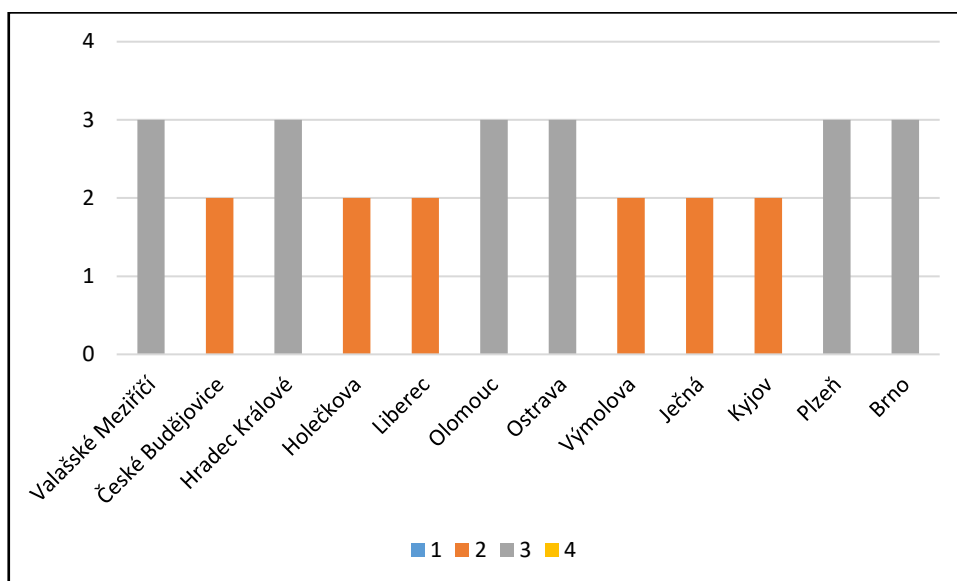
Otázka č. 8 Basketbal a malou kopanou trénujete na sportovištích?

Obrázek 8 - Využívaná sportoviště

Polovina pedagogů uvedla, že rozměry sportovišť na basketbal a malou kopanou odpovídají rozměrům uvedených v propozicích CSH SPŽ. Druhá polovina pedagogů uvedla, že rozměry se liší s menšími odchylkami.

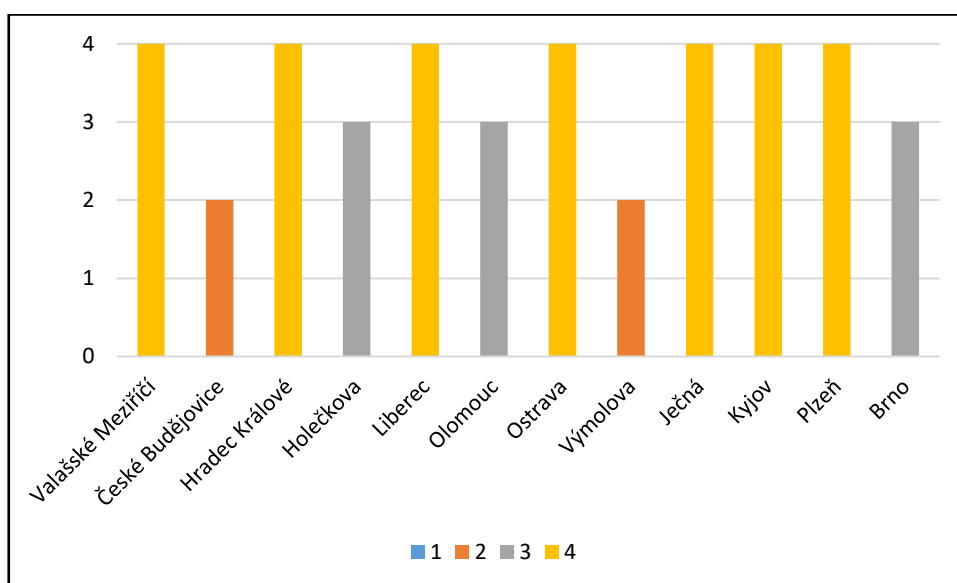
Otázka č. 9 Pro trénink plavání na CSH SPŽ využíváte plavecký bazén?

Obrázek 9 - Trénink plavání

Součástí žádné základní školy pro sluchově postižené není bazén, který by mohli žáci využívat. Žáci ze základní školy z Valašského Meziříčí, Hradce Králové, Olomouce, Ostravy a Brna chodí plavat do externího bazénu 1x týdně po celý školní rok. Pouze před konáním CSH SPŽ chodí do externího bazénu plavat žáci ze základní školy České Budějovic, Praha – Holečkova, Liberec, Praha – Výmolova, Praha – Ječná a Kyjov.

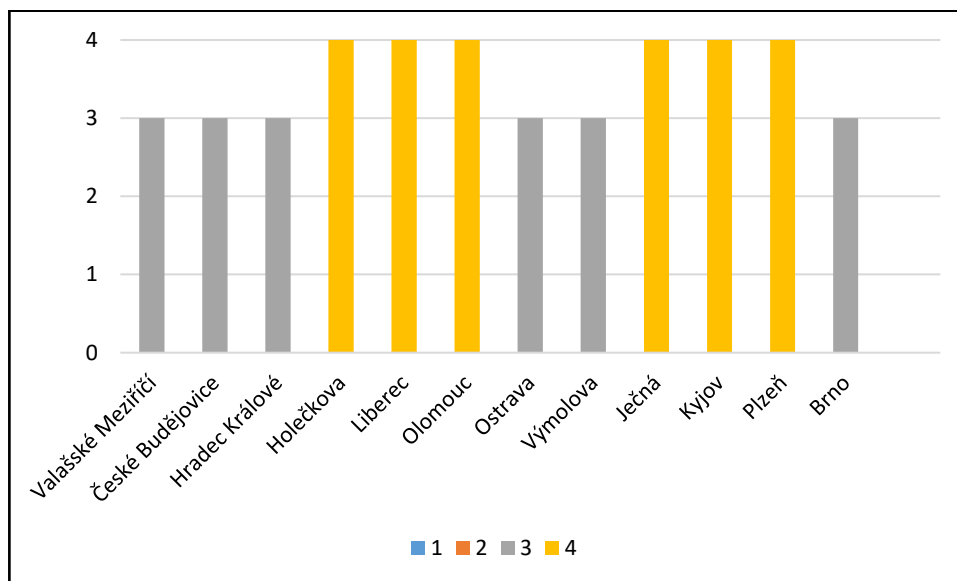
Otázka č. 10 Pravidelná účast na sportovních soutěžích v průběhu školního roku mezi školami pro sluchově postižené?

Obrázek 10 - Soutěže mezi školami

V průběhu školního roku se 7 základních škol účastní soutěží v basketbalu, malé kopané a plavání. Základní škola Olomouc a Brno pouze turnaje v basketbalu a malé kopané. Žáci z Českých Budějovic a Prahy – Výmolova, jezdí jen na plaveckou soutěž do Plzně.

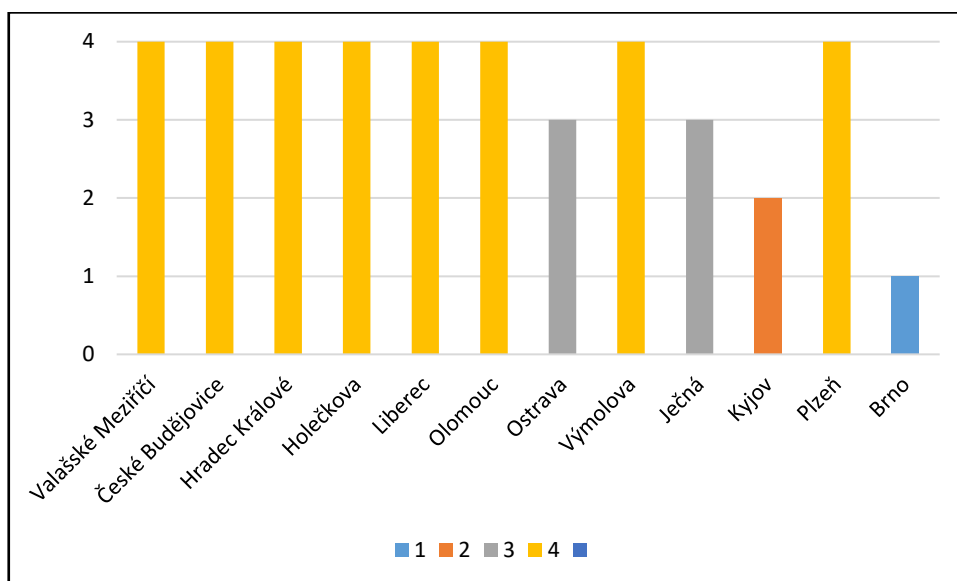
Otázka č. 11 Délka praxe pedagogů v oblasti výuky TV ve Vaší škole.

Obrázek 11 - Délka praxe

Pedagogové, kteří mají delší praxi než 14 let jsou na základní škole Praha – Holečkova, Liberec, Olomouc, Praha – Ječná, Kyjov, Plzeň. Na zbývajících školách ve Valašském Meziříčí, Českých Budějovicích, Hradci Králové, Ostravě, Brně a ve škole Praha – Výmolova mají pedagogové praxi v oblasti výuky TV na školách rozmezí 7–13 let.

Otázka č. 12 Odbornost pedagogů.

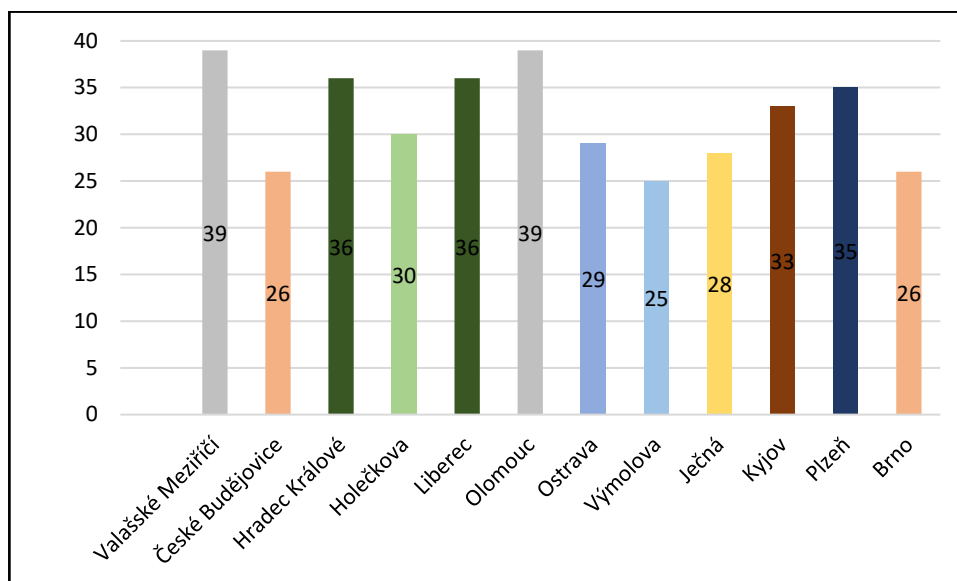
Obrázek 12 - vystudovaný obor

Ze získaných odpovědí z ankety je patrné, že na základních školách pro sluchově postižené jsou učitelé dostatečně kompetentní vyučovat tělesnou výchovu. Pedagogové z osmi škol uvedli, že učitel mají vystudovaný obor „tělesná výchova“ na vysoké škole. Aplikovanou tělesnou výchovu vystudovali pedagogové z Prahy – Ječné a Ostravy. Pouze aktivní/rekreační odbornost (plavec, atlet, fotbalista, basketbalista) má pedagog tělesné výchovy v Kyjově. Bez tělovýchovné odbornosti vyučují tělesnou výchovu na základní škole pro sluchově postižené v Brně.

Celkové výsledky ankety.

Obrázek č. 13 Výsledky ankety

Celkové výsledky ankety nám ukazují, že základní školy pro sluchově postižené ve Valašském Meziříčí a v Olomouci splňují veškeré kompetence pro výuku TV i přípravu na CSH. Tyto dvě školy získaly 39 bodů z možných 42 bodů celkem a řadí se na první místo:

1. Valašské Meziříčí, Olomouc – 39 bodů
2. Hradec Králové, Liberec – 36 bodů
3. Plzeň – 35 bodů
4. Kyjov – 33 bodů
5. Praha – Holečkova – 30 bodů
6. Ostrava – 29
7. Praha – Ječná – 28 bodů
8. České Budějovice, Brno – 26 bodů
9. Praha – Výmolova – 25 bodů

V následující kapitole budou tyto výsledky porovnány s výsledky CSH SPŽ z posledních pěti let jejich konání.

5.2 Analýza výsledků celostátních sportovních her sluchově postižených žáků v rozmezí 5 let

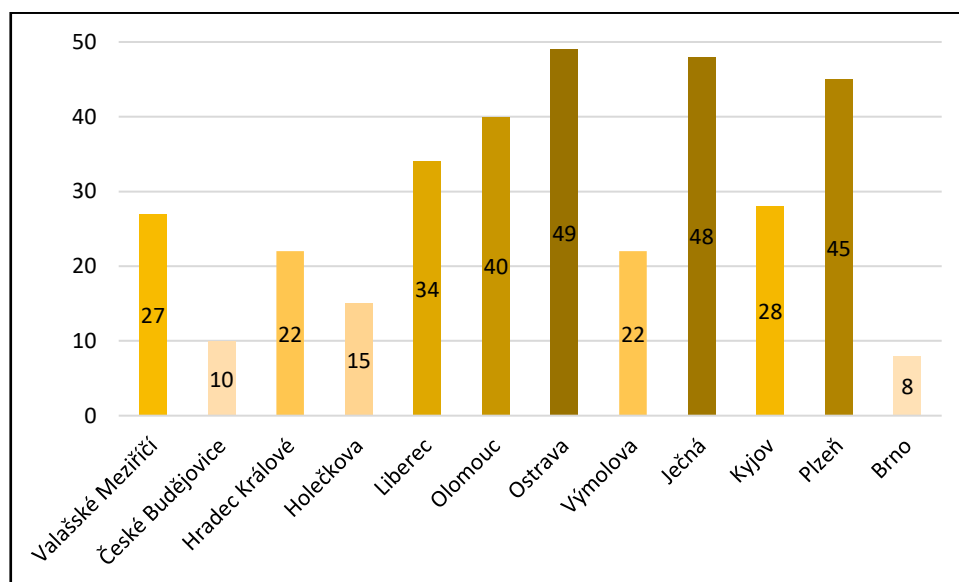
54. celostátní sportovní hry sluchově postižených žáků pořádala Vyšší odborná škola, Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549.

Hry proběhly 19. – 22. června 2018.

Logo 54. CSH SPŽ

Obrázek č. 14 Celkové pořadí škol 54. CSH SPŽ

Celostátní sportovní hry organizované základní školou pro sluchově postižené v Hradci Králové vyhrála základní škola z Ostravy. Na druhém místě byla Praha – Ječná a třetí místo obsadila škola z Plzně. Na čtvrtém místě škola z Olomouce, pátém místě škola z Liberce, šestá byla škola z Kyjova. Na sedmém místě se umístila škola z Valašského Meziříčí. Na osmém místě škola Praha – Výmolova a na devátém pořadatelská škola Hradec Králové. Tyto dvě školy získaly stejný počet bodů a dle propozic CSH SPŽ rozhoduje v umístění počet získaných medailí. Škola Praha – Výmolova měla medailí více, proto se umístila před školou z Hradce Králové. Desáté místo obsadila škola z Prahy – Holečkova, jedenáctá v pořadí byla škola z Českých Budějovic. Na posledním dvanáctém místě se umístila škola z Brna.

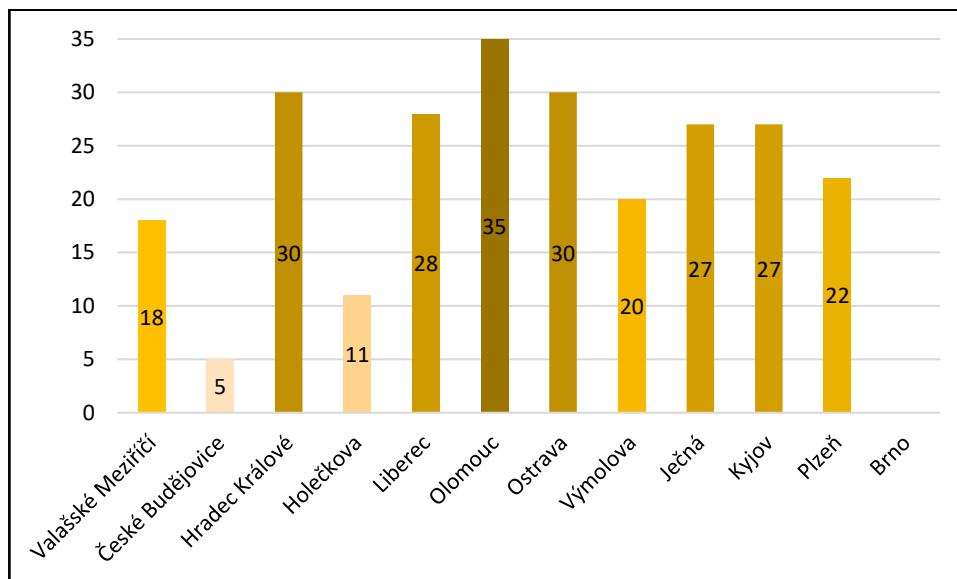
55. celostátní sportovní hry sluchově postižených žáků organizovala Základní škola a mateřská škola logopedická, Liberec, E. Krásnohorské 921.

Hry proběhly 23.- 26. června 2019

Logo 55. CSH SPŽ

Obrázek č. 15 Celkové pořadí škol 55. CSH SPŽ

Tyto padesáté páté celostátní sportovní hry sluchově postižených žáků vyhrála základní škola z Olomouce s počtem 35 bodů. Na druhém a třetím místě se umístily školy z Ostravy a Hradce Králové, zde rovněž rozhodl počet získaných medailí. Na čtvrtém místě se umístila pořadající škola z Liberce. Na pátém a šestém místě (se stejným počtem bodů 27) se umístily školy z Kyjova a Prahy – Ječné, o pořadí opět rozhodl počet získaných medailí. Sedmé místo obsadila škola z Plzně, osmé škola Praha – Výmolova a na devátém místě se umístila škola z Valašského Meziříčí. Předposlední místo škola Praha – Holečkova a poslední místo obsadila škola z Českých Budějovic s celkovým počtem pěti bodů. Těchto her se nezúčastnila základní škola z Brna.

Z důvodu celosvětové pandemie Covidu – 19 se v roce 2020 CSH SPŽ nekonaly. Následující rok 2021 organizovala tyto hry škola z Valašského Meziříčí. Těchto her se díky celosvětové pandemie účastnilo pouze osm škol pro sluchově postižené.

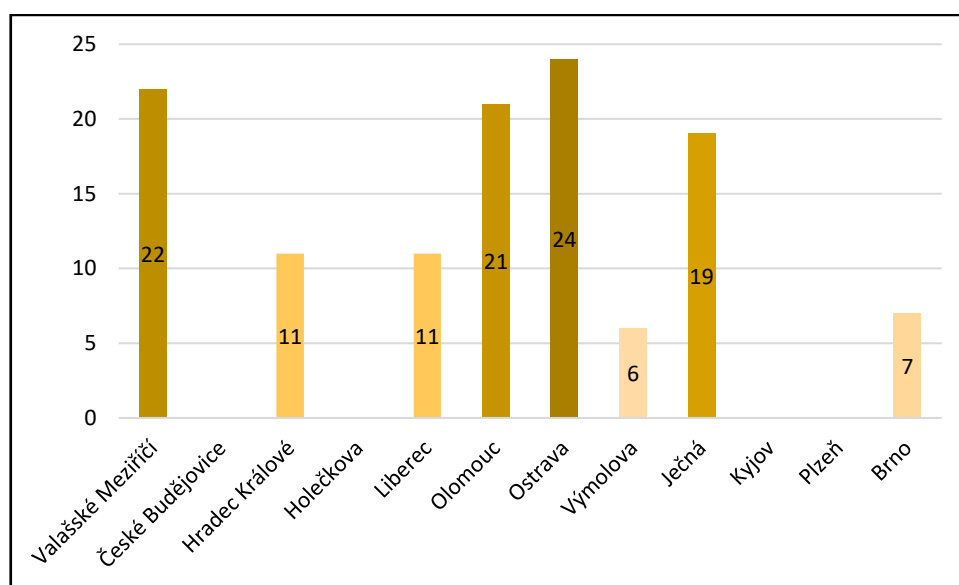
56. celostátní sportovní hry sluchově postižených žáků organizovala Mateřská škola, základní škola a střední škola pro sluchově postižené ve Valašském Meziříčí, Vsetínská 454.

Hry se konaly ve dnech 23.- 26. června 2021

Logo 56. CSH SPŽ

Obrázek č. 16 Celkové pořadí škol 56. CSH SPŽ

Celostátních sportovních her se zúčastnilo pouze osm škol. Na prvním místě se umístila škola z Ostravy, která získala 24 bodů. Druhé místo obsadila pořadající škola a na třetím místě škola Olomouc. Devatenáct bodů a čtvrté místo získala škola Praha – Ječná a o páté místo se podělily školy z Hradce Králové a z Liberce. O umístění rozhodl shodný počet získaných medailí. Sedmé místo obsadila škola z Brna a na posledním místě se umístila škola Praha – Výmolova.

Následující padesáté sedmé celostátní sportovní hry byly z důvodu doznívající pandemie Covidu – 19 přesunuty z měsíce června 2022, kdy se obvykle hry konaly, na začátek září téhož roku. Tyto hry také trvaly oproti jiným ročníkům pouze tři dny.

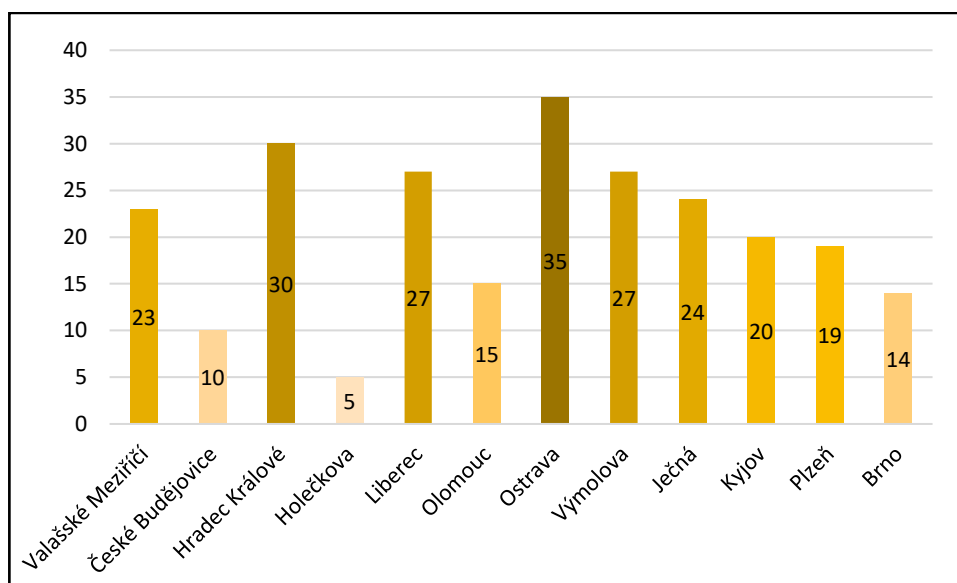
57. celostátní sportovní hry sluchově postižených žáků, organizovala Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169.

Hry se konaly ve dnech 7. - 9. září 2022.

Logo 57. CSH SPŽ

Obrázek č. 17 Celkové pořadí škol 57. CSH SPŽ

Těchto her se zúčastnilo opět všech dvanáct škol pro sluchově postižené. Hry vyhrála škola z Ostravy se 35 body, druhá byla škola z Hradce Králové se 30 body. Shodných 27 bodů měla škola Liberec a Praha – Výmolova, podle počtu získaných medailí se umístila na třetím místě Praha – Výmolova. Na čtvrtém místě tedy škola z Liberce na pátém škola Praha – Ječná a na šestém škola z Valašského Meziříčí. Sedmé místo vybojovala škola z Kyjova se 20 body. O jeden bod méně, osmé místo obsadila škola z Plzně a na devátém místě se umístila škola z Olomouce. Na posledních třech místech se umístily jako už i minulé roky školy z Brna se 14 body, Českých Budějovic s 10 body a škola Praha – Holečkova s 5 body.

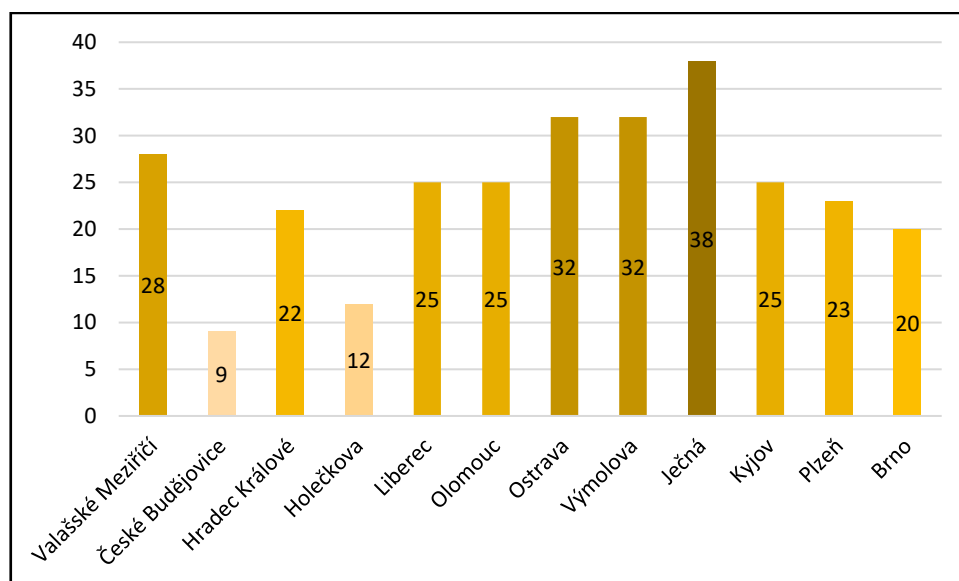
58. celostátní sportovní hry sluchově postižených žáků, organizovala Střední škola, základní škola a mateřská škola, Olomouc, Kosmonautů 4.

Hry se konaly ve dnech 14. – 17. června 2023

Logo 58. CSH SPŽ

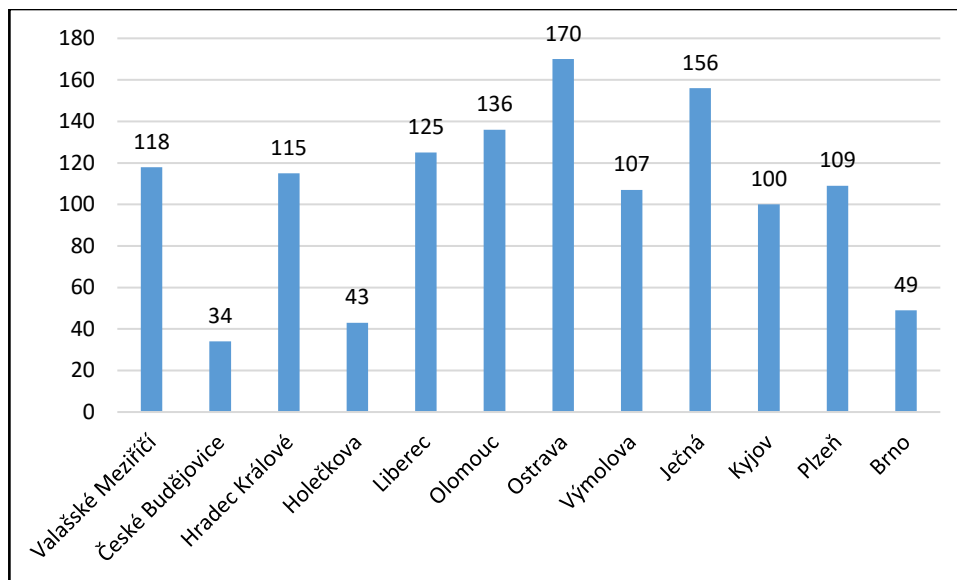
Obrázek č. 18 Celkové pořadí škol 58. CSH SPŽ

Padesátý osmý ročník celostátních her organizovala škola z Olomouce. Zlatou a stříbrnou medaili si odvezly z Moravy dvě pražské školy. První místo vybojovala škola Praha – Ječná a druhé místo škola Praha – Výmolova. Na třetím místě skončila škola z Ostravy se shodným počtem bodů jako škola Praha – Výmolova, ale s menším počtem medailí. Na čtvrtém místě se umístila škola Valašské Meziříčí. Školy Liberec, Olomouc a Kyjov získaly stejně 25 bodů a o umístění rozhodl počet získaných medailí. Z těchto tří škol měla škola z Olomouce nejvíce medailí, a tak získala páté místo. Šesté místo škola Kyjov a sedmé místo škola z Liberce. Osmé místo vybojovala Plzeň, deváté místo škola Hradec Králové a desáté místo škola Brno. Na posledních místech skončila Praha – Holečkova a škola z Českých Budějovic s 9 body.

Výsledky analýzy umístění jednotlivých škol pro sluchově postižené na celostátních sportovních hrách sluchově postižených žáků, konaných v rozmezí 5 let.

Obrázek č. 19 Celkové výsledky

Po sečtení výsledků celkového pořadí zúčastněných škol za posledních pět let na celostátních sportovních hrách sluchově postižených žáků získala nejvíce bodů škola z Ostravy. Druhé místo obsadila škola Praha – Ječná a na třetím místě se umístila škola Olomouc.

1. Ostrava
2. Praha – Ječná
3. Olomouc
4. Liberec
5. Valašské Meziříčí
6. Hradec Králové
7. Plzeň
8. Praha – Výmolova
9. Kyjov
10. Brno
11. Praha – Holečkova
12. České Budějovice

6 DISKUSE

Hlavním cílem výzkumné části bakalářské práce bylo zjištění, zda má vliv materiální zajištění, kvalita sportovišť a zkušenosti pedagogů v tělesné výchově na základních školách pro sluchově postižené na výsledky těchto žáků při celostátních sportovních hrách. Pro vyhodnocení cílů jsem si zvolil výzkumné otázky:

Výzkumní otázka č. 1: Existuje pozitivní korelace mezi úrovní sportovního materiálního zajištění a podmínek dostupných sportovišť na celkové výsledky jednotlivých škol celostátních sportovních her sluchově postižených žáků?

V první výzkumné otázce zjišťujeme pozitivní korelaci mezi úrovní sportovního materiálního zajištění a podmínek dostupných sportovišť na celkové výsledky jednotlivých škol celostátních sportovních her sluchově postižených žáků. Na základě výsledků z obrázku č. 12, je patrné, že nejlepší úroveň sportovního materiálního zajištění a podmínek dostupných sportovišť má základní škola pro sluchově postižené ve Valašském Meziříčí a v Olomouci. Tyto školy získaly z nejvyššího počtu 42 možných bodů 39 bodů. Na druhém místě skončily školy z Hradce Králové a Liberce s celkovým počtem bodů 36 o jeden bod méně a třetí místo získala základní škola pro neslyšící v Plzni. Výsledky analýzy umístění v rozmezí 5 let jednotlivých škol pro sluchově postižené na celostátních sportovních hrách sluchově postižených žáků jsou zaznamenány na obrázku č. 19. Z těchto výsledků je patrné, že nejlepší sportovní výkony na CSH SPŽ v rozmezí 5 ročníků podávali žáci ze základní školy pro sluchově postižené z Ostravy. Na druhém místě se umístila škola Praha – Ječná a třetí místo patří základní škole pro sluchově postižené v Liberci. Budeme-li porovnávat nejlépe umístěnou školu na CSH SPŽ v rozmezí 5 let se získanými výsledky v anketním šetření, můžeme usoudit, že neexistuje pozitivní korelace mezi úrovní sportovního materiálního zajištění a podmínek dostupných sportovišť a celkovými výsledky jednotlivých škol celostátních sportovních her sluchově postižených žáků. Pokud zhodnotíme celkové výsledky pořadí zúčastněných škol za posledních pět ročníků CSH SPŽ se třemi školami, které získaly v anketě nejvíce bodů, tak zjistíme, že škola z Olomouce jistý vztah prokazuje. Z výsledků anketního šetření vyplývá, že základní škola pro sluchově postižené v Olomouci splňuje potřeby pro výuku i přípravu na celostátní sportovní hry. V rozmezí 5 let konání CSH SPŽ se tato škola umístila se svými výkony žáků na třetím místě.

Výzkumná otázka č. 2: Ovlivňuje délka praxe a odbornost pedagogů na základních školách pro sluchově postižené tuto školní soutěž?

Z výzkumné otázky č. 2 vyhodnocujeme, zda ovlivňuje délka praxe a odbornost pedagogů na základních školách výkony žáků se sluchovým postižením na celostátních sportovních hrách sluchově postižených žáků. Na obrázku č. 11 je vyobrazeno, že základní škola Ostrava, která získala v celkových výsledcích her v rozmezí 5 let nejvíce bodů, nemá na škole pedagogy s praxí delší než 14 let. Můžeme tedy s jistotou říci, že délka praxe učitelů tělesné výchovy nemá vliv na výsledky jejich svěřenců při reprezentování školy na CSH SPŽ. Ohledně odbornosti pedagogů nás informuje obrázek č. 12, ze kterého vyplývá, že na osmi školách jsou učitelé dostatečně kompetentní vyučovat tělesnou výchovu. Tito pedagogové vystudovali obor tělesná výchova na vysoké škole, pedagogové z Ostravy zde chybí. Z těchto výsledků je tedy patrné, že ani odbornost pedagogů na základních školách pro sluchově postižené nemá zásadní vliv na výkony žáků při celostátních sportovních hrách. Zhodnotíme-li první tři školy v anketním šetření, vystupuje nám do popředí opět škola z Olomouce, která se umístila v celkovém pořadí výkonů na CSH SPŽ na třetím místě.

Výzkumná otázka č. 3: Lze pozorovat vliv intenzivní sportovní přípravy žáků na školách pro sluchově postižené na celkové výsledky při celostátních hrách?

Třetí výzkumná otázka zjišťuje, zda intenzivní sportovní příprava žáků na školách pro sluchově postižené má vliv na celkové výsledky při CSH SPŽ. Z obrázku č. 6 je patrné, že osm základních škol pro sluchově postižené se na celostátní hry připravuje důkladně, a to jednou v týdně po celý školní rok. Základní škola Ostrava, která měla nejlepší výsledky ve výkonech žáků na CSH SPŽ během 5 let, se věnuje přípravě jen ve druhém pololetí, a to jednou týdně. Na obrázku č. 10 je vidět, že tato škola se ale pravidelně účastní sportovních soutěží v průběhu školního roku mezi školami pro sluchově postižené. Na těchto sportovních soutěžích žáci mezi sebou soutěží v basketbalu, malé kopané a v plavání. Jsou to stejné disciplíny jako při celostátních sportovních hrách. V průběhu školního roku chodí žáci ze základní školy také plavat do externího bazénu, a to jednou týdně, jak je znázorněno na obrázku č. 9. Z těchto výsledků vyplývá skutečnost, že intenzivní příprava žáků během školního roku má pozitivní vliv na celkové výsledky celostátních sportovních her sluchově postižených žáků.

Výzkumná otázka č. 4 Ovlivňují počty žáků na základních školách pro sluchově postižené výsledky celostátních sportovních her sluchově postižených žáků?

Ve čtvrté výzkumné otázce zjišťujeme, zda má vliv počet žáků na základních školách pro sluchově postižené na výsledky celostátních sportovních her. Na obrázku č. 1 je vidět, že nejvíce tříd má základní škola z Valašského Meziříčí a nejméně škola z Brna. Lze tedy říci, že škola z Valašského Meziříčí si může vybírat z většího množství svých žáků, kdo se zúčastní sportovních her. Základní škola z Brna si oproti škole z Valašského Meziříčí nemůže vybírat a musí vzít, pokud chce se účastnit všech disciplín, i žáky, kteří pravděpodobně nejsou dostatečně sportovně nadaní. Větší počet tříd znamená větší počet žáků, což zvyšuje pravděpodobnost nalezení talentovaných sportovců. Větší skupina žáků tak poskytuje širší základnu a vede k lepší přípravě a vyšší úrovni sportovních dovedností. Celkově lze tedy říci, že počty žáků na školách pro sluchově postižené žáky pozitivně ovlivňují výsledky celostátních sportovních her sluchově postižených žáků.

6.1 Doporučení pro praxi

Abychom mohli doporučit praktické kroky, které zohledňují vliv materiálního zajištění, kvalitu sportovišť a zkušenosti pedagogů v tělesné výchově na výsledky žáků se sluchovým postižením při celostátních sportovních hrách, je potřeba se zaměřit na několik klíčových oblastí. Mezi první oblast patří materiální zajištění, kdy je potřeba na základních školách investovat do kvalitního a moderního vybavení. Zajistit kvalitní a dobře vybavené sportoviště je klíčové pro efektivní tělesnou výchovu, a to zejména pro žáky se sluchovým postižením. Sportoviště pro tělesnou výchovu zahrnují různorodé prostory, které umožňují širokou škálu sportovních aktivit. Přístupnost, dostatečná vybavenost a bezpečnost může výrazně přispět k úspěchům těchto žáků na celostátních sportovních hrách. Další klíčovou oblastí jsou zkušenosti pedagogů, jejich další vzdělávání a školení v oblasti tělovýchovné a speciálně pedagogické. Důležitá je i výměna zkušeností mezi učiteli tělesné výchovy prostřednictvím seminářů, workshopů a konferencí zaměřených na tělesnou výchovu. Je vhodné zajistit pro začínající pedagogy, kteří nemají ještě dostatek zkušeností se žáky se sluchovým postižením, přístup k mentorům, kteří jsou v této oblasti již dostatečně kompetentní. Zde je velmi důležitá podpora ze strany vedení školy. Vedení školy by mělo aktivně tyto pedagogy podporovat v jejich profesionálním rozvoji a poskytovat jim potřebné zdroje a zázemí pro zkvalitnění jejich práce.

Na závěr bych pedagogům tělesné výchovy doporučil pořádání sportovních turnajů mezi školami. Pravidelná účast žáků na sportovních soutěžích v průběhu školního roku zlepšuje u žáků fyzickou, psychickou a sociální stránku. Aktivní účast na sportovních soutěžích posiluje jejich sebevědomí a sebedůvěru. Prostřednictvím těchto soutěží si žáci budují týmovou spolupráci mezi sebou. Učí se řešit konflikty a pracovat na odolnosti vůči neúspěchu. Toto pravidelné setkávání s vrstevníky podporuje vznik a upevnění přátelských vztahů. Žáci si zde navzájem poměřují své síly, a to je motivuje k dalšímu zlepšování svých dovedností před účastí na celostátních sportovních hrách.

7 ZÁVĚRY

Cílem této bakalářské práce bylo analyzovat vliv materiálního zajištění, kvality sportovišť a zkušenosti pedagogů v tělesné výchově na základních školách pro sluchově postižené na výsledky těchto žáků při celostátních sportovních hrách. Výzkum byl zaměřen na zjištění, jak tyto faktory ovlivňují výkon a celkový rozvoj žáků se sluchovým postižením.

Teoretická část je rozdělena na tři kapitoly, ve kterých je popsán pohled na žáky se sluchovým postižením a jejich vzdělávání. V první kapitole teoretické části bakalářské práce je definováno sluchové postižení a klasifikace sluchových vad. Další kapitola charakterizuje vzdělávání žáků se sluchovým postižením, vymezuje komunikační přístupy na školách pro sluchově postižené a zaměřuje se i na komunikaci těchto žáků. Třetí kapitola je zaměřená na tělesnou výchovu žáků se sluchovým postižením. Specifikuje, jaké klíčové kompetence u žáků se sluchovým postižením rozvíjí a utváří tělesná výchova. Závěr této kapitoly je věnován celostátním sportovním hrám sluchově postižených žáků od jejich počátků až po současné hry.

V praktické části této práce byl definován cíl bakalářské práce a stanoveny výzkumné otázky vztahující se k tématu. Ve čtvrté kapitole byla popsána metodologie práce a výzkumu, která vycházela z kvalitativního modelu průzkumu. Výzkum byl proveden formou ankety. Výzkumným souborem byli pedagogové tělesné výchovy na prvním druhém stupni základních škol pro sluchově postižené. Dalším výzkumným materiálem byly výsledkové listiny celostátních sportovních her sluchově postižených žáků z posledních pěti ročníků.

Výsledky anketního šetření jsou zpracovány formou grafů a okomentovány slovním popisem. Stejně tak jsou zpracovány výsledky posledních pěti ročníků celostátních sportovních her sluchově postižených žáků a komparace s výsledky ankety.

Ačkoliv se předpokládalo, že některé zkoumané faktory budou mít výrazný vliv na výsledky žáků, získaná data neukázala jednoznačnou korelaci mezi těmito proměnnými a sportovními výkony. Předpoklad, že lepší materiální zajištění povede k lepším sportovním výsledkům, nebyl jednoznačně potvrzen. Některé školy s dobrým materiálním zajištěním neměly výrazně lepší výsledky než školy s horším vybavením. Též můžeme uvést, že i když se očekávalo přispění zkušenějších pedagogů k lepším výkonům žáků, data neukázala jasnou souvislost. V některých případech školy s méně

zkušenými pedagogy dosahovaly srovnatelných výsledků jako školy s pedagogy, kteří působí na školách dlouhodobě.

V závěru byla stanovena doporučení, která jsou vhodná aplikovat na základních školách pro zkvalitnění výuky tělesné výchovy a přípravy na celostátní sportovní hry sluchově postižených žáků.

8 SOUHRN

Bakalářská práce je zaměřena na zjištění, zda ovlivňuje materiální zjištění, kvalita sportovišť a zkušenosti pedagogů v tělesné výchově na základních školách pro sluchově postižené výsledky těchto žáků při celostátních sportovních hrách. Cílem práce bylo zjistit, jak tyto faktory ovlivňují výkon a celkový rozvoj žáků se sluchovým postižením.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Kapitola první v teoretické části se zabývá sluchovým postižením a klasifikací sluchových vad. Druhá kapitola charakterizuje vzdělávání žáků se sluchovým postižením. Vymezuje komunikační přístupy na školách pro sluchově postižené a zaměřuje se i na komunikaci těchto žáků. Třetí kapitola je zaměřená na tělesnou výchovu žáků se sluchovým postižením a na sport sluchově postižených – celostátní sportovní hry.

V praktické části byla provedena anketa, která přibližovala jednotlivá specifika výuky tělesné výchovy na základních školách pro sluchově postižené v ČR. Anketní odpovědi ze škol byly zpracovány a následně porovnány s výsledkovými listinami celostátních sportovních her sluchově postižených žáků v řádu pěti let zpětně.

9 SUMMARY

The bachelor thesis is focused on finding out whether the material findings, the quality of sports facilities and the experience of teachers in physical education at primary schools affect the results of these pupils in national sports games. The aim of the thesis was to find out how these factors affect the performance and overall development of pupils with hearing impairment.

The thesis is divided into a theoretical and a practical part. The first chapter in the theoretical part deals with hearing impairment and the classification of hearing defects. The second chapter characterizes the education of pupils with hearing impairment. It defines communication approaches at schools for the hearing impaired and also focuses on the communication of these pupils. The third chapter is focused on the physical education of pupils with hearing impairment and on sports of the hearing impaired – National Sports Games.

In the practical part, a survey was carried out, which described the individual specifics of teaching physical education at primary schools for the hearing impaired in the Czech Republic. Survey responses from schools were processed and then compared with the results of the National Sports Games for Hearing-Impaired Pupils five years ago.

10 REFERENČNÍ SEZNAM

- Daňová, M. (2008). *Metodika úpravy textů: pro znevýhodněné čtenáře s ukázkou dle předlohy Betty MacDonalové Paní Láryfáry*. Praha: Grada. Pedagogika (Grada)
- Hádková, K. (2016). *Člověk se sluchovým postižením*. Praha: Univerzita Karlova. Fakulta pedagogická.
- Hendl, J. (2005). *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, s.r.o.
- Horáková, R. (2011). *Surdopedie: texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido.
- Horáková, R. (2012). *Sluchové postižení: Úvod do surdopedie*. Praha Portál, s.r.o.
- Hrubý, J. (1998). *Velký ilustrovaný průvodce neslyšících a nedoslýchavých po jejím vlastním osudu*. Praha: Federace rodičů a přátel sluchově postižených
- Edelsberger, L. (2000). *Defektologický slovník*. Jinočany: H &H.
- Krahulcová, B. (2014). *Komunikační systémy sluchově postižených*. Praha: Beakra.
- Kratochvíl, J. (2004). *Bulletin ke 30. výročí sportovních her sluchově postiženého žactva*. Brožura, Liberec: Základní škola a Mateřská pro sluchově postižené, Liberec.
- Kratochvíl, J. & Kohout, V. (1995) *Celostátní sportovní hry sluchově postižených žáků*. Brožura, Praha: Základní škola pro sluchově postižené Praha Výmolova.
- Lechta, V. (2002). *Symptomatické poruchy řeči u dětí*. Praha Portál, s.r.o.
- Lejska, M. (2003). *Poruchy verbální komunikace a foniatrie*. Brno: Paido.
- Macurová, A. (2008). *Dějiny výzkumu znakového jazyka u nás a v zahraničí*. Praha: Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o. s.
- Mukšnáblová, M. (2014). *Péče o dítě s postižením sluchu*. Praha: Grada. Sestra (Grada)
- Mizerová, M. (2016). *Využití českého znakového jazyka ve vzdělávání žáků se sluchovým postižením*. Praha: Diplomová Práce. Univerzita Karlova. Fakulta pedagogická.
- Panská, S. (2013). *Aplikované pohybové aktivity osob se sluchovým postižením*. Vydavatelství UP v Olomouci.
- Průcha, J., Mareš, J., Walterová, E. (2003). *Pedagogický slovník. 4. aktualiz. vyd.* Praha: Portál.
- Půstová, Z. (1997). *Psychomotorický vývoj sluchově postižených dětí*. Praha: Septima.
- Souralová, E. (2005). *Surdopedie I. Studijní opora pro kombinované studium*. Olomouc: UP v Olomouci.
- Rychtecký, A., Fialová, L. (2004). *Didaktika školní tělesné výchovy. 2.přepřac. vyd.* Praha: Karolinum.

- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. (2016) *Vyhláška č. 27/2016 Sb. Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných*. Retrieved 22. 1. 2024 from the World Wide Web: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-27#cast2>
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. (2004) *Zákon č. 561/2004 Sb. Zákon o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)* Retrieved 22. 1. 2024 from the World Wide Web: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-561>
- Ministerstvo práce a sociálních věcí. (2008) *Zákon č. 384 Sb. Zákon o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob*. Retrieved 14. 1. 2024 from: the World Wide Web: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-384>
- Národní pedagogický institut České republiky. (2021) *Rámcově vzdělávací program pro základní vzdělávání*. Retrieved 20. 4. 2024 from the World Wide Web: <https://www.npi.cz/ramcove-vzdelavaci-programy-zakladni-vzdelavani>
- Pospíšilová, (2023) *Vzdělávání dětí se sluchovým postižením*. Retrieved 21. 1. 2024 from the World Wide Web: <https://sancedetem.cz/vzdelavani-deti-se-sluchovym-postizenim>
- Úplné znění č. 423/2008 Sb. Úplné znění zákona č. 155/1998 Sb., o znakové řeči a o změně dalších zákonů, vyplývající ze změn provedených zákonem č. 384/2008 Sb.: Retrieved 15. 1. 2024 from the World Wide Web: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2008-423#p4>
- Mateřská škola, základní škola a střední škola, Valašské Meziříčí, Vsetínská 454*. Retrieved 16. 6. 2024 from the World Wide Web: <https://zs.val-mez.cz/>.
- Střední škola, základní škola a mateřská škola pro sluchově postižené, Olomouc, Kosmonautů 4*. Retrieved 16. 6. 2024 from the World Wide Web: <https://www.sluch-ol.cz/informace/csh>.
- Střední škola, Základní škola a Mateřská škola pro sluchově postižené, Praha 5, Výmolova 169*. Retrieved 16. 6. 2024 from the World Wide Web: <https://sportovky2022.webnode.cz/vysledky-csh/>.
- Vyšší odborná škola, Střední škola, Základní škola a Mateřská škola, Hradec Králové, Štefánikova 549*. Retrieved 16. 6. 2024 from the World Wide Web: <https://neslkh.com/sportovni-hry-2018/>.

Základní škola a mateřská škola logopedická, Liberec, příspěvková organizace E. Krásnohorské 921, 460 14, Liberec. Retrieved 16. 6. 2024 from the World Wide Web: https://www.ssplbc.cz/zakladni-skola/271-celostatni-sportovni-hry-sluchove-postizenych-zaku_

11 PŘÍLOHY

Příloha č. 1

Propozice 59. Celostátních sportovních her sluchově postižených žáků Praha –
Holečkova

Příloha č. 2

Oslovení respondentů včetně anketních otázek

PŘÍLOHA Č. 1

Propozice 59. Celostátních sportovních her sluchově postižených žáků Praha –
Holečkova

59. CELOSTÁTNÍ SPORTOVNÍ HRY SLUCHOVĚ POSTIŽENÝCH ŽÁKŮ

PRAHA-HOLEČKOVA

11.6.-14.6.2024

PROPOZICE

SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené

Praha 5, Holečkova 4

Všeobecná ustanovení

- 1. Pořadatel:** Z pověření Institutu dětí a mládeže MŠMT ČR
Střední škola, základní škola a mateřská škola pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5
- 2. Datum:** 11. – 14. 6. 2024
- 3. Místo konání:** Praha - Holečkova
- 4. Účastníci:** Žáci základních škol pro sluchově postižené, ČR
- 5. Řídící pracovníci:**

Ředitel CSH:	Mgr. Vendula Koutná
Zástupce ředitele:	Mgr. Jiří Zajko
Atletika:	Mgr. Jiří Pouska
Basketbal:	Mgr. Helena Sklenářová
Malá kopaná:	Mgr. Jiří Zajko
Plavání:	Mgr. David Ryjáček
Člen OV:	PaedDr. Miroslav Hula
Člen OV:	Mgr. Miloslava Mizerová
Člen OV:	Mgr. Iveta Šimáčková
Člen OV:	Mgr. Tereza Wágnerová
- 6. Ubytování:** SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5
Hotel Kavalírka, Plzeňská 177, Praha 5
- 7. Stravování:** SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5
Začíná dne 11. 6. 2024 večeří, končí 14. 6. 2024 obědem.
- 8. Jízdné:** Účastníci si cestu a přepravu v průběhu her hradí z prostředků vysílající organizace.
- 9. Příjezd účastníků:** **Dne 11. 6. 2024 od 15:00 do 17:00 hod.**
- 10. Odjezd účastníků:** **Dne 14. 6. 2024 v 13:30 hod.**
- 11. Počet účastníků:** Z každé školy max. 19 účastníků (16 + 3, tj. 3 vedoucí, 8 chlapců a 8 dívek). Počet chlapců a dívek nelze upravit směrem nahoru.

- 12. Závazné přihlášky:** Přihlášku školy vyplní a odešlou do **11. 2. 2024 na e-mail: cshholeckova@gmail.com**
Přihláška obsahuje informace o počtu účastníků a kterých sportů se škola zúčastní .

Školy vyplní soupisku a odešlou e-mailem do 13. 5. 2024.

Formulář soupisky bude vedoucím výprav zaslán na jejich kontaktní e-mailové adresy uvedené v přihlášce. Soupiska obsahuje informace o osobních údajích členů výpravy nezbytných pro konání CSH SPŽ v souladu s GDPR a nasazení sportovců do daných disciplín.

Při příjezdu předloží vedoucí výpravy pořadateli 1x soupisku, potvrzení o způsobilosti k soutěžení na CSH, potvrzení o bezinfekčnosti a souhlas se zpracováním osobních údajů. Soupisky musí být potvrzeny ředitelem vysílající školy. Formulář obsahující čestné prohlášení a souhlas bude zaslán na kontaktní e-mail. Všechny dokumenty jsou k dispozici online na webových stránkách školy: www.skolaholeckova.cz.

- 13. Účastnický poplatek: 700,- za každého účastníka CSH SPŽ (včetně doprovodu).**
Do konce dubna 2024 přihlášené školy obdrží od pořadatele fakturu na částku odpovídající počtu účastníků uvedených v přihlášce.
- 14. Startující:** Žáci přihlášených škol – ročník narození **2007 a mladší.**
- 15. Vylosování:** Losování škol provedou řídicí pracovníci organizačního výboru CSH DNE 18. 4. 2024 v Praze.
- 16. Porady vedoucích:** V den příjezdu v 21:30 hod, ostatní dny ve 21:30 a 21:00 hod.
- 17. Kontakt:** **E-mail: cshholeckova@gmail.com**

Technická ustanovení

Soutěží se v atletice, basketbalu dívek, futsalu chlapců a v plavání.

- 1. Předpis :** Soutěží se podle pravidel uvedených sportů, podle soutěžního řádu a směrnic těchto propozic.
- 2. Systém soutěží :** Atletika je soutěží jednotlivců a družstev. V kolektivních sportech se utkávají družstva ve skupinách podle počtu přihlášených. Počty ve skupinách určí organizační výbor před losováním v dubnu 2024.
- 3. Podmínky účasti :** Každý závodník musí být žákem školy, za kterou startuje. Příslušnost žáka ke škole bude potvrzena na soupisce, kterou potvrdí ředitel školy. Porušení podmínek bude potrestáno diskvalifikací jednotlivce, družstva, případně celé školy.
- 4. Protesty :** Protesty se podávají nejpozději do 30 min. po skončení jednotlivých soutěží vedoucím soutěže. Vklad činí 100,- Kč. Pozdější protesty nebudou uznány.
- 5. Hodnocení :** Každá soutěž (atletika, basketbal dívek, malá kopaná chlapců, plavání) se hodnotí samostatně. **V každé disciplíně získá škola počet bodů podle svého umístění, maximální počet udělovaných bodů je stejný jako počet přihlášených škol na CSH. Jednotlivé sportovní disciplíny – atletika, plavání, basketbal, malá kopaná – jsou bodově hodnoceny rovnocenným způsobem.** Na závěr se provede přehled pořadí škol podle získaných bodů – a počty získaných medailí. Celkové pořadí škol se určí součtem získaných bodů v jednotlivých disciplínách.
- 6. Odměny :** První tři závodníci i členové štafet (atletika, plavání) obdrží diplom a medaili. Členové družstev na prvních třech místech (basketbal, malá kopaná) obdrží medaili a diplom. První tři družstva v jednotlivých soutěžích (atletika, basketbal, malá kopaná) a první tři školy v celkovém pořadí CSH obdrží pohár. Věcné odměny budou udělovány dle finančních možností pořadatele.
- 7. Vyhlášení vítězů :** Vyhlášení vítězů se uskuteční v průběhu a na konci sportovních her.
- 8. Připomínky:** Řešení neočekávaných a sporných situací bude plně v pravomoci organizačního výboru

Atletika

- 1. Startující :** Za každou školu mohou startovat v každé disciplíně dva závodníci. Jednotlivec může startovat maximálně ve třech libovolných disciplínách a ve štafetě.
- 2. Kategorie :** **Dívky :** 60 m, 800 m, skok vysoký, skok daleký, vrh koulí 3 kg
Chlapci : 60 m, 1500 m, skok vysoký, skok daleký, vrh koulí 4 kg
Smíšená štafeta na 4 x 60 m (2dívky + 2 chlapci)
- 3. Disciplíny :** **Běh na 60 m** se uskuteční maximálně v **5** rozbězích. **Do finále postupuje z jednotlivých rozběhů max. 8 závodníků podle časů.**
Starty 60 m – pro start bude použita startovací pistole, první chybný start se vrací, druhý špatný start – diskvalifikace (kterýkoliv závodník, který pokazí druhý start).
V případě rovnosti časů rozhoduje umístění v rozběhu. Je-li umístění závodníků stejné, rozhoduje los. O konečném pořadí rozhoduje čas dosažený ve finále. Pořadí ostatních závodníků se určí podle časů dosažených v rozbězích.
- V běhu na 800 a 1500 m** - počet rozběhů určí organizační výbor podle podmínek pořádající školy a podle počtu účastníků. Každá škola v soupisce označí pro rozběh A rychlejšího závodníka.
- Smíšenou štafetu na 4 x 60 m** tvoří 2 dívky a 2 chlapci. Pořadí jednotlivých běžců si určí vedoucí školy. Pro start bude použita startovací pistole. Pravidla viz. příloha č. 3.
- Ve skoku dalekém** mají všichni závodníci 3 pokusy. Do finále postupuje 8 nejlepších k dalším 3 pokusům. Za nezdařený pokus se považuje odraz za nebo vedle odrazové čáry, použití přemetu či salta při rozběhu nebo skoku, dotyk půdy mezi čarou odrazu a doskočištěm, vracení se po doskoku přes doskočiště.
- Ve skoku vysokém dívek** je základní výška 95 cm. Zvyšuje se po 5 cm do výšky 135 cm a dále po 3 cm. Podmínkou uznání skoku je odraz jednou nohou.
- Ve skoku vysokém chlapců** je základní výška 115 cm. Zvyšuje se po 5 cm do výšky 155 cm a dále po 3 cm. Podmínkou uznání skoku je odraz jednou nohou.
- Pořadí při shodě- 1.menší počet pokusů na poslední výšce
2.celkový počet neúspěšných pokusů(neplatných).
3.celkový počet pokusů
- Ve vrhu koulí** mají všichni závodníci 3 pokusy. Do finále, ve kterém mají další 3 pokusy, postupuje 8 závodníků s nejlepším výkonem. Platný pokus – vrhač musí po vrhu vždy kruh opustit zadní polovinou, nesmí překročit ani z vrchu došlápnout na bílé břevno přední části kruhu. Hod není povolen.

Základním rozdílem je, že při vrhu za vrhanou koulí jde zápěstí a pak až loket. Při hodů, loket podbíhá zápěstí či kouli.

4. Ceny : První tři závodníci z každé kategorie a disciplíny dostanou medaili a diplom. Členové štafety na prvních třech místech obdrží medaili a společný diplom.

5. Hodnocení : Závodník získává body podle svého umístění v dané disciplíně. Maximální počet bodů je dán počtem přihlášených atletů do disciplíny. Vítěz získá maximální počet bodů, druhý o bod méně atd. Pokud nebude mít závodník v technických disciplínách žádný platný pokus, získá 1 bod. Pokud je závodník diskvalifikovaný, získá 1 bod. Pokud závodník do závodu nenastoupí, má 0 bodů. V pořadí štafet je získaný počet bodů násoben 4x.

6. Pravidla atletiky: <http://www.atletika.cz/clenska-sekce/rozhodci/legislativa/pravidla-atletiky/>

Š T A F E T A 4 x 6 0 m

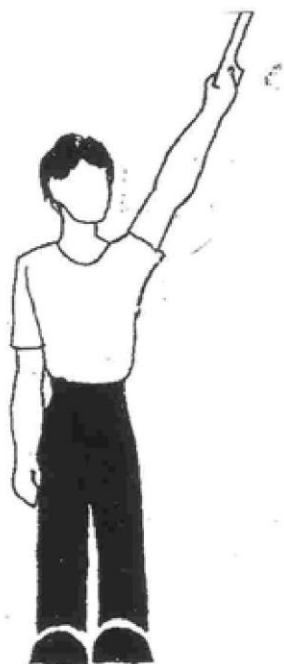
1. **Předávací území** - je dlouhé 20 m. Musí být vymezeno dvěma hraničními čarami a vzdálenými 10 m vpřed i vzad od středové čáry předávacího území
2. **Štafetový kolík** - musí být nesen v ruce po celý závod. Závodníci nesmějí mít rukavice nebo nanášet na ruce materiál nebo látku umožňující lepší držení kolíku. Pokud kolík upadne na zem, musí jej bezpodmínečně zvednout závodník, který jej upustil, smí přitom opustit svou dráhu, nesmí si však takto zkrátit trať. Navíc, pokud kolík upadne tak, že se dostane mimo dráhu nebo dopředu (vč. překročení cílové čáry), závodník, který jej upustil a znovu uchopil, se musí vrátit do místa, kde kolík držel před upuštěním a teprve potom může pokračovat v závodě. Pokud je toto ustanovení dodrženo a není bráněno v závodě jinému závodníkovi, upuštění kolíku nesmí být důvodem k diskvalifikaci. Naopak, pokud závodník toto pravidlo nedodrží, jeho družstvo bude diskvalifikováno.

Při všech rozestavných bězích musí být kolík bezpodmínečně předán uvnitř předávacího území. Předávka začíná v okamžiku, kdy se přebírající závodník poprvé kolíku dotkne a končí teprve v okamžiku, kdy je kolík pouze v ruce přebírajícího závodníka. Rozhodující je poloha kolíku v předávacím území, nikoliv poloha těla nebo končetin závodníků. Předání kolíku mimo předávací území znamená diskvalifikaci.

Před obdržením a/nebo po předání kolíku musí závodníci zůstat ve svých drahách nebo úsecích, ve druhém případě dodržet pozici až do doby, kdy je volná, aby nedošlo ke vzájemné kolizi. Pokud kterýkoliv závodník záměrně brání členu jiného družstva tím, že běží mimo postavení nebo dráhu v závěru svého úseku, jeho družstvo bude diskvalifikováno.

3. Pomoc postrčením či jiným způsobem znamená diskvalifikaci.
4. Každý závodník družstva může běžet pouze jeden úsek.

Start – atletika

připravit

pozor

TEĎ
(pohyb ruky nahoru)

Plavání

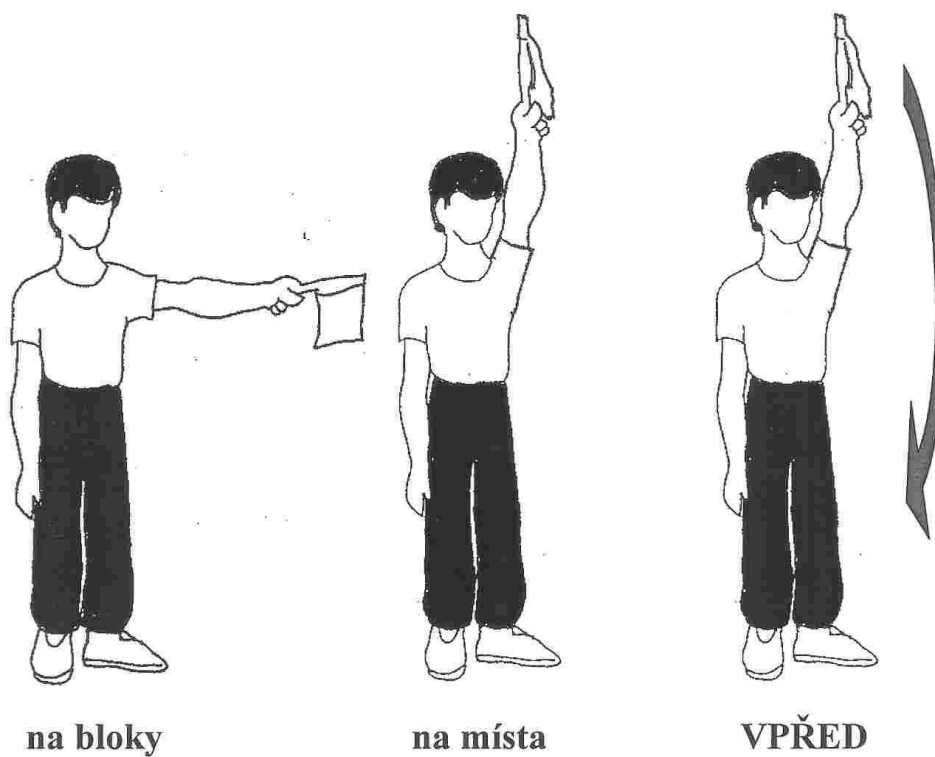
- 1. Startující :** Za každou školu mohou startovat v každé disciplíně 2 závodníci. Ve štafetě startují 4 závodníci (2 chlapci + 2 dívky)
- 2. Plavecké dráhy:** Soutěže budou probíhat na 4 plaveckých drahách o délce 25 m.
- 3. Disciplíny :**
Děvčata :	50 m prsa
	50 m volný způsob
Chlapci :	50 m prsa
	50 m volný způsob
Smíšená štafeta	4 x 50 m volný způsob
- 4. Organizace závodů :** Soutěží se podle platných pravidel plavání. Pořadí se určuje podle dosažených časů. Závodníci musí mít řádný úbor pro plavecké soutěže.
- Start :** Provádí se skokem nebo odrazem o stěnu z vody. Slovní pokyny : „na bloky“, „na místa“, „vpřed“- budou doprovázeny pohybem praporku. První chybný start se vrací, druhý špatný start - diskvalifikace (kterýkoliv závodník, který pokazí druhý start).
- Volný způsob :** Závodník může plavat jakýmkoliv způsobem a v průběhu může měnit plavecký styl. V cíli musí provést dohmat řádným způsobem.
- Prsa :** Tělo plavce spočívá na prsou, pohyby paží i nohou jsou prováděny současně a ve stejné vodorovné poloze. V cíli se plavec musí dotknout stěny bazénu oběma rukama současně. Závodník musí plavat celou trať stejným způsobem
- Štafeta :** Další závodník může odstartovat teprve po dotyku předchozího závodníka stěny bazénu.
- Hodnocení:** Pořadí závodníků bude bodované tak, že první závodník dostane tolik bodů, kolik závodníků je přihlášených do dané plavecké disciplíny. Druhý dostane o bod méně atd. Pokud závodník závod nedokončí, získá 1 bod. Pokud je závodník diskvalifikován, získá 1 bod. Pokud závodník do závodu nenastoupí, má 0 bodů. V pořadí štafet je počet bodů násoben 4x.
- Poznámky:** Případné změny u startujících je potřeba nahlásit 2 hodiny před začátkem plaveckých závodů.
- 5. Vylosování :** Rozdělení do rozplaveb provede organizátor na základě uvedených časů závodníků a štafet v soupiskách.
- 5. Ceny :** První tři závodníci v každé disciplíně a členové štafet dostanou medaili a diplom.

Plavání se uskuteční v bazénu 25 m.

Start plavání

bude vysvětleno před plaváním

Start – plavání

Basketbal

1. Předpis: Soutěží se podle pravidel basketbalu a podle směrnic tohoto rozpisu. Na soupisce bude max. 8 dívek. **Utkání se skládá ze dvou poločasů po 8 minutách hrubého času.**

2. Organizace soutěže: Hraje každý s každým ve skupinách podle počtu přihlášených družstev. Do skupin se nasazuje podle výsledků z posledního ročníku her. Při třech skupinách se nasazuje 1,2,3. Při dvou skupinách 1,2. Při jedné skupině a počtu 6, 5. se pořadí do tabulky zapíše podle výsledků předchozích sportovních her.

Hrací systémy

Při účasti devíti a více škol se hraje ve třech skupinách systémem každý s každým jednokolově, do semifinále postupují první a druhý ze skupin, ostatní do skupin o konečné celkové pořadí.

Semifinále – postupový klíč – pro 3 základní skupiny A, B, C:

A1 – C2 vítěz postupuje do finálové skupiny o 1. – 3. místo, poražení do skupiny o 4. – 6. místo.

B1 – A2 vítěz postupuje do finálové skupiny o 1. – 3. místo, poražení do skupiny o 4. – 6. místo.

C1 – B2 vítěz postupuje do finálové skupiny o 1. – 3. místo, poražení do skupiny o 4. – 6. místo.

Při počtu přihlášených družstev 7, 8 a dvou tělocvičnách budou zápasy probíhat ve dvou skupinách. Z každé skupiny postupují dvě družstva do finálové skupiny. Semifinále se nehraje.

Při počtu 6 přihlášených družstev a méně se hraje systémem každý s každým.

3. Vylosování: Soutěž vylosuje organizační výbor CSH v dubnu 2024 na základě přihlášek.

4. Kritéria pro postup a určování pořadí ve finálových skupinách:

a) při rovnosti klasifikačních bodů dvou družstev rozhoduje výsledek vzájemného utkání

b) v případě nerozhodného výsledku u 3 a více družstev platí:

- rozdíl bodů (košů) ze všech utkání ve skupině
- počet vstřelených bodů (košů) ze všech utkání ve skupině

c) poslední možností je los o celkovém pořadí

5. Ceny: První tři družstva obdrží diplom a pohár, každý člen těchto družstev obdrží medaili.

P R A V I D L A K O Š Í K O V É (b a s k e t b a l)

1. **Košiková** (basketbal) je kolektivní sportovní hra. Od ostatních brankových sportovních her se liší tím, že branky jsou nahrazeny koši, které jsou umístěné nad zemí ve vodorovné poloze. Hřiště je dlouhé 26 m a široké 14 m. Maximální povolené odchylky jsou 2 metry na délku a 1 metr na šířku.

Koš se skládá z kruhu o vnitřním průměru 45 cm a ze sítěk dlouhých 40 cm. Kruhy jsou umístěny vodorovně ve výšce 305 cm na odrazové desce.

Míč je z gumy nebo umělé hmoty (velikost č. 6).

Košikovou hrají proti sobě dvě družstva o pěti hráčích. V každém družstvu je omezený počet náhradníků, kteří v průběhu utkání mohou střídat hráče na hřišti.

Výstroj hráčů - dresy jednotné barvy, kapitán družstva je označen páskou na rukávu. Barvu dresů si vybírá družstvo, které je v zápisu uvedeno jako domácí. **Každý tým musí mít dva druhy barevně se odlišujících dresů s čísly**. Můžou být i rozlišovací dresy s čísly. Nesplněním této podmínky nebude družstvo připuštěno k utkání a výsledek bude kontumován v jeho neprospěch. Pokud nastoupí hráč s brýlemi či sluchadly přebírá vysílající škola plnou odpovědnost za případné zranění žáka či zničení pomůcky. Hráč nesmí nastoupit s předměty, které mohou způsobit zranění (např. řetízky, náušnice, prstýnky, hodinky, piercing atd.) Hráčky musí mít obuv, která je určena pro hru v tělocvičně.

Pokud družstvo nenastoupí k zápasu do 10 minut od stanoveného začátku utkání, kontumačně prohrává. Při kontumaci výsledku se započítává skóre 15:0 a 2 body pro vítěze. Utkání dohraje družstvo, které má na hřišti nejméně 3 hráčky.

Utkání se skládá ze dvou poločasů po 8 minutách hrubého času. Mezi poločasy je 5 minutová přestávka. Během zápasu může družstvo za poločas využít jeden oddechový minutový čas.

Utkání je rozhodnuto, dosáhne-li jedno družstvo v hrací době většího počtu bodů než druhé družstvo.

Prodloužení: Pokud utkání skončí v řádné hrací době nerozhodným skóre, pokračuje se takto – 5 hráček z každého družstva, které v době ukončení utkání byly na hřišti, střílí po jednom trestném hodu – hráčka, která musela v průběhu základní hrací doby opustit hřiště pro 5 osobních chyb, se tohoto rozstřelu nesmí zúčastnit.

Pokud nepadne rozhodnutí o vítězi v tomto rozstřelu, pokračuje se dál ve střelbě trestných hodů až po tzv. „rychlou smrt“. Střílející hráčky mohou trenéři určit (mimo potrestaných 5 osobními chybami). Trestný hod provádí vždy nový hráč.

Hodnocení výsledků: vítězné družstvo se klasifikuje 2 body, poražené 1 bodem (včetně bodu za nedohrané utkání) a 0 body za kontumované utkání.

Kontumační výsledek: skóre 0:15 a bez přiznání bodu pro postižené družstvo.

Koš je dosaženo, když míč padne při hře shora do koše a zůstane v něm, nebo jím propadne. Za koš dosažený ze hry, získá družstvo 2 body, pokud není dosažen z prostoru za čarou tříbodového území, kdy se počítá za 3 body. Koš z trestného hodu se počítá za 1 bod. Po dosažení koše dává míč do hry kterýkoliv hráč družstva, které obdrželo koš. Vhazuje míč z kteréhokoliv místa za koncovou čarou na té straně hřiště, na které padl koš.

Utkání zahajuje rozhodčí ve středovém kruhu rozeskokem mezi dvěma soupeřícími hráči. Dotkne-li se míč podlahy, aniž byl předtím udeřen alespoň jedním rozeskakujícím hráčem, je rozeskok opakován. Při rozeskoku zůstávají ostatní hráči vně kruhu do té doby, než je míč udeřen.

2. **Rozhodčí:**

Utkání řídí dva rozhodčí, zapisovatel a časoměřič. První rozhodčí vyhazuje míč ve středu hřiště při zahájení utkání. Na konci každého poločasu zkontroluje zápis a schválí stav. Rozhodčí dávají míč do hry, určují, kdy se míč stal mrtvým, povolují oddechové časy, dávají pokyn náhradníkům ke vstupu na hřiště, podávají míč hráči, který vhazuje ze zámezí. Rozhodčí mají právo rozhodovat o každém porušení pravidel na hřišti i mimo ně kdykoliv od zahájení utkání až do jeho skončení. Jestliže oba rozhodčí rozhodnou v téže akci téměř současně a ocení přestupek různými tresty, platí ten přísnější. Přerušují hru zapískáním, nepískají však po koši dosaženém ze hry nebo po trestném hodu.

3. **Pravidlo o hřišti:**

Hřiště je ohraničeno tzv. hraničními čarami. Čáry na dlouhých stranách se nazývají postranní čáry, na krátkých stranách jsou čáry koncové. Hráči s míčem se nesmějí těchto čar dotýkat a přešlapovat je. To platí i pro hráče, který vhazuje ze zázemí. Při porušení pravidel (pokud není trestný hod) vhazuje hráč družstva, jež se neprovinilo, ze zázemí za postranní čárou. Za koncovou čárou vhazuje družstvo pouze tehdy, přešel-li míč hrací plochu za touto čarou a nebylo dosaženo koše. Středová čára rozděluje hřiště na dvě stejné poloviny.

4. **Pravidlo o driblingu:**

Nejčastějším způsobem uvolňování hráče s míčem v pohybu je dribling. Je to odrážení míče o zem jedním hráčem. Hráč může použít pouze jedné ruky a nesmí dribling přerušovat. Jakmile se dotkne míče oběma rukama, nebo nechá míč spočinout v jedné nebo obou rukou, považuje se dribling za ukončený. Po skončení driblingu, nesmí zahájit další. Hráč, který obdrží míč v pohybu nebo právě dokončil dribling, nesmí s míčem udělat víc než dva kroky, v to počítáme i krok, ve kterém míč přijal. Další dribling může být zahájen, dotkl-li se mezi tím míče jiný hráč, nebo dotkl-li se míč desky nebo koše.

5. **Pravidlo o držení míči:**

Jestliže dva nebo více hráčů drží na míči pevně své ruce, považuje se to za držení míče. Pokud dojde k držení míči, je hra přerušena a její opětovné zahájení nastane v nejbližším kruhu rozeskokem mezi hráči, kteří drželi míč.

6. **Pravidlo o krocích:**

Pravidlo se týká především hráčů, kteří zahajují nebo ukončují dribling, a kteří chytají míč na místě a v pohybu. Hráč na místě se uvolňuje pomocí obrátek. Využívá k tomu tzv. obrátkové nohy, která musí být stále na místě v kontaktu s podlahou. Druhou nohu může zvedat a opakovaně s ní dokračovat libovolným směrem. Jakmile hráč zvedne obrátkovou nohu, může buď přihrát nebo vystřelit na koš. Nesmí však zahájit dribling! Obdrží-li stojící hráč míč, může provést obrátku a použít kterékoliv nohy jako obrátkové. Hráč, který obdrží míč v pohybu nebo který právě dokončil dribling, má povoleno zastavit pomocí dvoudobého rytmu (dvojtaktu). Pokud hráč s míčem zastaví tak, že má obě nohy na stejné úrovni, může použít jako obrátkové kterékoliv nohy.

7. **Pravidlo o chybách:**

Osobní chyba je porušení pravidel, při kterém dojde k dotyku se soupeřem. Hráč nesmí strkat, držet, obtěžovat, nastavovat nohu, bránit v pohybu soupeři roztažením paží, rameny, kyčlí, koleny nebo ohýbáním těla do neobvyklé polohy. Nesmí se také dotknout soupeře rukou. Dochází k němu i při driblování, kdy hráč narazí do bránícího hráče.

Technická chyba se vztahuje na hráče, který se proviní nesportovním chováním nebo užitím nesportovní taktiky.

Provinilému hráči se chyba zapíše a družstvo je potrestáno trestnými hody, buď přímo na koš nebo vzhazováním ze zámezí. Hráč, který se dopustil **pěti chyb**, už nesmí v utkání nastoupit! Jakmile se hráčky jednoho družstva dopustí 5 chyb v poločase, všechny další

chyby se trestají věma trestnými hody. Při trestném hodu nesmí nikdo stát uvnitř území pro trestný hod.

8. **Pravidlo o zahrání míče nohou:**

Hraní nohou je posuzováno jako přestupek pouze tehdy, jde-li o úmyslné kopnutí nebo blokování míče kteroukoliv částí hráčovy nohy. Náhodný dotyk nohou se za přestupek nepovažuje.

9. **Pravidlo o zahrání míče do zadní poloviny ("přes půl"):**

Družstvo nesmí vrátit míč zpět ze své přední poloviny do zadní. Hráč nesmí přihrát ani driblovat přes středovou čáru do své zadní poloviny.

10. **Sekundová pravidla:**

U začátečníků je nelze v plné míře uplatnit. Cílem je zamezit nadměrnému zdržování hry.

Porušení sekundových pravidel se posuzuje jako přestupek a má za následek vždy ztrátu míče.

3 sekundy: - žádný hráč útočícího družstva nesmí zůstat déle jak nutnou dobu v soupeřově vymezeném území. Výjimku tvoří opakované doskakování po střelbě na koš.

5 sekund: - hráč, který vhadzuje ze zámezí, musí v této době hodit míč do hřiště
- těsně bráněný hráč musí přihrát, vystřelit nebo začít driblovat
- hráč, který provádí trestný hod, musí jej uskutečnit do 5 sekund od okamžiku, kdy dostal míč od rozhodčího

8 sekund: - družstvo, které získá míč ve své zadní polovině, musí jej přihrát nebo jinak dopravit během této doby do své přední poloviny

24 sekund: - získá-li družstvo míč, musí se do této doby pokusit vystřelit na koš. Nové období 24 sekund se však nezačne měřit, jestliže je míč zahrán do zámezí a je přisouzen témuž družstvu. Také pouhý dotyk míče soupeřem neznamená zahájení nového období, pokud míč zůstane pod kontrolou stejného družstva.

Malá kopaná

1. **Předpis:**

Soutěží se podle pravidel malé kopané. Na soupisce bude max. 8 chlapců. Pokud škola nesoutěží v basketbalu, mohou se malé kopané účastnit i dívky a tím doplnit chlapecký tým.

2. **Organizace soutěže:** Hraje každý s každým ve skupinách podle počtu přihlášených družstev.

Do skupin se nasazuje podle výsledků z posledního ročníku her. Při třech skupinách se nasazuje 1,2,3. Při dvou skupinách 1,2. Při jedné skupině a počtu 6, 5... se pořadí do tabulky zapíše podle výsledků předchozích sportovních her.

Hrací systémy:

Při účasti devíti a více škol se hraje ve třech skupinách systémem každý s každým jednokolově, do semifinále postupují první a druhý ze skupin, ostatní do skupin o konečné celkové pořadí.

Semifinále – postupový klíč – pro 3 základní skupiny A, B, C:

A1 – C2 vítěz postupuje do finálové skupiny o 1. – 3. místo, poražení do skupiny o 4. – 6. místo.

B1 – A2 vítěz postupuje do finálové skupiny o 1. – 3. místo, poražení do skupiny o 4. – 6. místo.

C1 – B2 vítěz postupuje do finálové skupiny o 1. – 3. místo, poražení do skupiny o 4. – 6. místo.

Při počtu přihlášených družstev 7, 8 budou zápasy probíhat ve dvou skupinách. Z každé skupiny postupují dvě družstva do finálové skupiny. Semifinále se nehraje.

Při počtu 6 přihlášených družstev a méně se hraje systémem každý s každým.

3. Vylosování: Soutěž vylosuje organizační výbor CSH v dubnu 2024 na základě došlých přihlášek.

4. Kritéria pro postup a určování pořadí ve finálových skupinách:

Kritéria pro určení pořadí

1. Počet bodů

2. Při rovnosti bodů

- a) vzájemné utkání
- b) celkový brankový rozdíl ze všech utkání
- c) vyšší počet vstřelených branek
- d) 5 pokutových kopů (pravidla pokutových kopů viz vyřazovací utkání)
- e) dále pokutové kopy po 1 do rozhodnutí.

3. Při rovnosti bodů (u 3 a více týmů)

- a) celkový brankový rozdíl ze všech utkání
  - b) vyšší počet vstřelených branek
  - c) brankový rozdíl ze vzájemných utkání
  - d) 5 pokutových kopů – proběhne losování, kdo proti komu bude kopat pokutové kopy (1-3, 2-3, 1-2)
- pořadí se určí podle toho, který tým bude mít nejvíce vstřelených pokutových kopů
  - při stejném počtu u 2 týmů se pokračuje v zahrávání po 1 do rozhodnutí
  - při stejném počtu u 3 týmů se pokračuje dle losování po jednom do rozhodnutí.

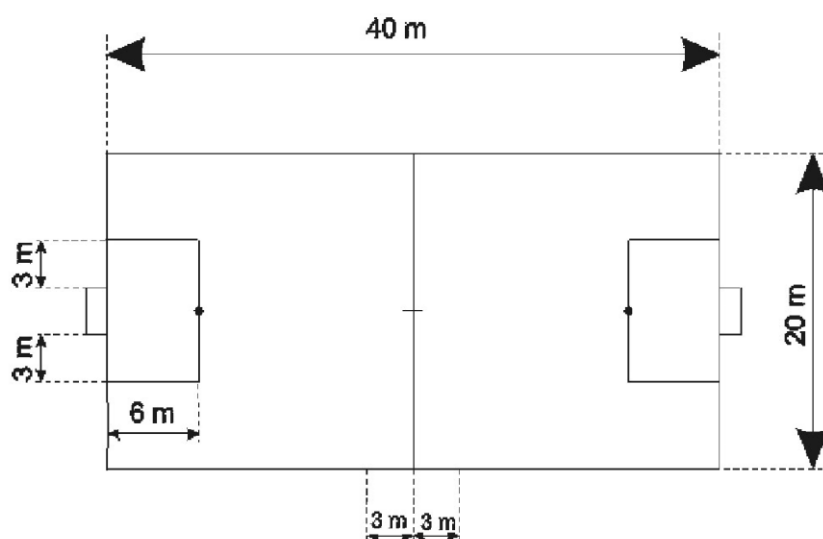
Vyřazovací utkání:

- při nerozhodném výsledku následuje 5 pokutových kopů
- další pokutové kopy po jednom do rozhodnutí
- 5 pokutových kopů může zahrát kterýkoliv hráč (včetně brankáře a střídajících hráčů). Další pokutové kopy, a to až do rozhodnutí, může zahrát libovolný hráč a to i ten hráč, který pokutový kop již kopal.
- hráč, který obdržel v utkání (i v předchozím) červenou kartu, nesmí pokutový kop zahrát
- brankář se může před zahájením kopů vyměnit, a to i s hráči, kteří byli připraveni na střídání.
- může dojít ke střídání brankáře i v průběhu zahrávání pokutových kopů.

5. Ceny: První tři družstva obdrží diplom a pohár, každý člen těchto družstev obdrží medaili.

MALÁ KOPANÁ

1. **Rozměry hřiště:** 40 x 20 m.
2. **Brankové území** má tvar obdélníku. Vyznačí se tak, že jeho šířka je 3 m na každou stranu od brankové tyče a hloubka směrem do hřiště je 6 m.
3. **Branka:** 2 x 3 m.
4. **Pokutový kop** ve vzdálenosti 6 m od brankové čáry.
5. **Zóna pro střídání** je vyznačena 3 m na každou stranu od středové čáry.
6. **Stolek časoměřičů** je umístěn na stejné straně jako zóna pro střídání, v dostatečné vzdálenosti mimo hřiště u středové čáry.

stolek časoměřičů

7. **Míč** pro malou kopanou je shodný s míčem na kopanou č. 5.
8. **Výstroj hráčů:** dresy jednotné barvy, brankář odlišný dres, trenýrky (u brankáře povoleny i tepláky), štlupny, holenní chrániče (bez chráničů nesmí brankář ani hráč hrát), kopačky (bez vyměnitelných nebo železných kolíků), kapitán družstva je označen páskou na rukávu. Barvu dresů si vybírá družstvo, které je v zápisu uvedeno jako domácí. Každý tým musí mít dva druhy barevně se odlišujících dresů (můžou být jedny dresy s čísly a jedny rozlišovací dresy). Pokud nastoupí hráč s brýlemi či sluchadly přebírá vysílající škola plnou odpovědnost za případné zranění žáka či zničení pomůcky. Hráč nesmí nastoupit s předměty, které mohou způsobit zranění (např. řetízky, náušnice, prstýnky, hodinky, piercing atd.)
9. **Doba hry:** 2 x 10 minut s pětiminutovou přestávkou.
10. **Počet hráčů a střídání:** 4 hráči v poli + 1 brankář, střídání během hry neomezené, hráč z pole může do branky, jen je-li míč mimo hru a je-li o tom rozhodčí předem uvědomen. Brankář nemůže vystřídat hráče v poli.

11. **Oddechový čas:** ružstvo si může vzít v každém utkání jeden oddechový čas, v délce trvání 1 min. Oddechový čas si může vzít jen to mužstvo, které bude zahrávat aut, trestný kop, případně bude rozhrávat brankář.
12. **Zahájení a přerušování hry:** tým, který vyhrál los si vybírá polovinu hřiště, kde bude začínat nebo si může vybrat míč a začne tedy výkopem ze středu hřiště. Míč může rozehrát jakýmkoliv způsobem. Míč není ve hře, když přejde celým objemem brankovou nebo postranní čáru. Při jakémkoliv rozehrání musí být soupeřící hráč minimálně 3m od míče. V případě nepřímého kopu uvnitř pokutového území, pokud je vzdálenost od branky menší než 3m, stojí hráči bránícího týmu na brankové čáře.
13. **Míč do hry ze zázemí (aut):** provádí se kopnutím.
14. **Rozhrávání míče od branky:** provádí brankář výhozem nebo výkopem z ruky. Pokud brankář položí míč na zem, tak ten je ve hře a soupeřící i vlastní hráč může hrát. Brankář nesmí znovu chytit míč do rukou. Pokud míč chytne je zahráván nepřímý kop z místa přestupku.
15. **Postavení mimo hru:** toto pravidlo neplatí.
16. **Dosažení gólu:** gól je dosažen, přejde-li míč celým objemem brankovou čáru. Gól také platí ze všech přímých volných kopů, z rohového kopu i z výkopu brankáře. Z autového kopu, z výhozu brankáře od branky, z nepřímého volného kopu platí gól pouze v případě, pokud míč kdokoliv z hráčů tečuje. Gól neplatí – z autového kopu (bez teče), z vyhazování brankáře rukou (bez teče), z nepřímého volného kopu (bez teče).
17. **Pokutový kop:** nařizuje se za přestupky ve vlastním pokutovém území.
18. **Malá domů:** rozhodčí nařídí nepřímý volný kop (provádí se z místa přestupku) proti týmu, jehož brankář se dotkne míče rukou poté, co hráč jeho týmu úmyslně přihrál míč nohou (od kolena dolů).
19. **Osobní tresty:** při udělení žluté karty je hráč vyloučen na 2 minuty (pravidlo platí i pro brankáře). Tým pokračuje oslaben o jednoho hráče. Po uplynutí trestu může vyloučený hráč opět nastoupit. Při udělení červené karty mj. jestliže hráč hrubě fauluje, chová se velmi nesportovně, podruhé se proviní žlutou kartou, je hráč vyloučen do konce utkání (rovněž platí i pro brankáře). Oslabený tým dohraje utkání ve sníženém počtu hráčů (vyloučený hráč může zůstat na střídačce). Vyloučený hráč nesmí nastoupit v následujícím utkání. Hlavní rozhodčí může také udělit červenou kartu nehrajícím členům týmu (trenér, vedoucí) za hrubé nesportovní chování. Vyloučený musí opustit prostor v okolí 50 m od hrací plochy a nesmí zasahovat do průběhu utkání, jinak bude utkání kontumováno ve prospěch nepotrestaného týmu.
20. **Konec utkání:** po uplynutí řádné hrací doby. Pokud počet hráčů klesne pod 3 hráče (včetně brankáře), tak platí výhodnější výsledek pro nepostižený tým (aktuální stav na hřišti nebo kontumace 3:0). Kontumace 3:0 nastává i v situaci, kdy jeden tým odmítne z různých důvodů nastoupit k utkání. Rovněž tým, který nenastoupí do 10 minut od stanoveného začátku utkání, tak prohraje kontumačně 0:3. Vítězství 3 body. Nerozhodný výsledek 1 bod.

PŘÍLOHA Č. 2

Oslovení respondentů včetně anketních otázek

Vážený pane řediteli (kolegové),

obracím se na Vás s prosbou o spolupráci na mé bakalářské práci na téma *Vliv materiálního zajištění, kvality sportovišť a zkušeností pedagogů v tělesné výchově na základních školách pro sluchově postižené na výsledky těchto žáků při celostátních sportovních hrách*. Studuji kombinovanou formou Fakultu tělesné kultury UP v Olomouci obor Aplikované pohybové aktivity. V rámci výzkumu analyzuji kvalitu a dostupnost sportovních zařízení na základních školách pro sluchově postižené. Součástí průzkumu je snaha o zlepšení podmínek pro výuku tělesné výchovy a sportovních aktivit žáků. Žádám Vás tímto o zpětnou vazbu prostřednictvím krátké ankety. Uvedená anketa se tedy zaměřuje na dostupnost a kvalitu sportovišť na Vaší škole. Rovněž monitoruje délku praxe a sportovní zaměření pedagogů TV na školách. Vaše odpovědi mi pomohou zjistit korelaci mezi sportovišti, zkušenostmi pedagogů a výsledky jednotlivých škol na Celostátních sportovních hrách sluchově postiženého žactva.

Prosím o přeposlání ankety učitelům tělesné výchovy.

Děkuji Vám za Vaši zpětnou vazbu.

Jan Penk

učitel TV

SŠ, ZŠ, MŠ pro sluchově postižené, Holečkova 4, Praha 5

E-mail: j.penk.bd14@seznam.cz

Prosím o vyplnění ankety:

1. Přehled tříd na základních školách pro sluchově postižené (MŠ, ZŠ, SŠ).
  - Na 1. stupni .....
  - Na 2. stupni .....
  - Střední škola .....

2. Kolik vnitřních sportovišť využívá vaše škola pro TV?
  - 3 a více
  - 2
  - 1
  - 0

3. Kolik venkovních sportovišť může vaše využívat pro TV?
  - 3 a více
  - 2
  - 1
  - 0

4. Pro hodinu TV si mohou učitelé ve škole vybrat ze sportoviště?
  - Ano, můžu si vybrat
  - Ne, mám určené sportoviště dle rozvrhu, kde hodina proběhne

5. Jak hodnotíte vybavení pomůckami pro TV ve vaší škole?
  - Velmi dobře vybaveno
  - Dostatečně vybaveno
  - Vybaveno s nedostatky
  - Velmi nedostatečně vybaveno

6. Příprava na CSH SPŽ probíhá?
  - 1x týdně po celý školní rok
  - 1x v měsíci po celý školní rok
  - 2x týdně ve 2. pololetí
  - Pouze ve 2. Pololetí

7. Pro atletické disciplíny, ve kterých soutěží žáci na CSH škola využívá?
- Plně vybavené školní atletické hřiště (atletický ovál, doskočiště pro skok daleký pro skok vysoký, prostor pro vrh koulí)
  - Školní hřiště přizpůsobené všem atletickým disciplínám
  - Školní hřiště nedisponuje sportovišti pro všechny atletické disciplíny
  - Žádné školní hřiště
8. Basketbal a malou kopanou trénujete na sportovištích?
- Rozměry hřišť odpovídají daným rozměrům uvedených v propozicích CSH SPŽ
  - Rozměry hřišť se liší s menšími odchylkami
  - Rozměry hřišť jsou větší
  - Rozměry neodpovídají
9. Pro trénink plavání na CSH SPŽ využíváte plavecký bazén?
- 1x týdně a více, je součástí školy
  - 1x týdně po celý školní rok, externí bazén
  - Méně než jedno pololetí
  - Pouze před CSH SPŽ, externí bazén
10. Pravidelná účast na sportovních soutěžích v průběhu školního roku mezi školami pro sluchově postižené?
- Turnaj v malé kopané, basketbalu, plavání
  - Turnaj
- v malé kopané, basketbalu
- v malé kopané, plavání
- v basketbalu, plavání
- Pouze v plavání
  - Žádná účast

11. Délka praxe pedagogů v oblasti výuky TV ve Vaší škole?

- Více než 14 let
- 13–7 let
- 6–4 roků
- 3–0 roky

12. Odbornost pedagogů, vystudovaný obor se zaměřením?

- Obor TV
- Obor ATV
- Aktivní/rekreační (plavec, atlet, fotbalista, basketbalista)
- Bez tělovýchovné odbornosti